DUK.1711.9.2019

Protokół

kontroli planowej przeprowadzonej w Powiatowym Zespole ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Tychach w dniach od 3.09.2019 r. do 19.09.2019 r. przez mg [redacted], naczelnika Wydziału Kontroli Urzędu Miasta Tychy oraz mgr [redacted], inspektora Wydziału Kontroli Urzędu Miasta Tychy na podstawie upoważnienia nr 0052.1/187/19 i 0052.1/188/19 z 28 sierpnia 2015 r. wydanego przez Prezydenta Miasta Tychy.

Zakres kontroli:

Księgowość i sprawozdawczość, gospodarka majątkiem trwałym oraz gospodarność, celowość dysponowania przyznanymi środkami budżetowymi w okresie od 1.01.2018 r. do dnia kontroli oraz realizacja wniosków pokontrolnych zawartych w wystąpieniu pokontrolnym nr DUK.1711.9.2015 z dnia 28.08.2015 r.

1. Podstawa prawna przeprowadzenia kontroli

- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 506 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 511),
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 351),
- Regulamin przeprowadzenia kontroli przez pracowników Wydziału Kontroli Urzędu Miasta Tychy, stanowiący załącznik do Zarządzenia Prezydenta Miasta Tychy nr 0151/776/10 z dnia 30.06.2010 r.

2. Dane identyfikujące jednostkę

2.1. Podstawa prawna funkcjonowania jednostki:

- Ustawa z dnia 27.08.1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (j.t. Dz. U. z 2019 r., poz. 1172 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 14.06.1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (j.t. Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 506 z późn. zm.),

- Ustawa z dnia 20.06.1997 r. Prawo o ruchu drogowym (j.t. Dz. U. z 2018 r. poz. 1990 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 351),
- Statut obowiązujący w jednostce w kontrolowanych okresach.

2.2. Organizacja, przedmiot i zakres działania kontrolowanej jednostki:

Zgodnie ze statutem obowiązującym w kontrolowanej jednostce Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności wykonuje zadania zlecone Miastu Tychy z zakresu administracji rządowej, dotyczące orzekania o niepełnosprawności oraz o stopniu niepełnosprawności w zakresie wyznaczonym w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych oraz aktach wykonawczych wydanych na jej podstawie, a także związane z wydaniem uprawnionym podmiotom kart parkingowych w zakresie wskazanym w ustawie – Prawo o ruchu drogowym.

Zespół realizuje także porozumienia, zawarte pomiędzy Miastem Tychy, a innymi jednostkami samorządu terytorialnego, powierzające Zespołowi kompetencje do orzekania w ww. zakresie.

W realizacji swoich zadań, Zespół współdziała z organami administracji rządowej i organami jednostek samorządu terytorialnego, w sprawach zakresu pomocy społecznej i rehabilitacji osób niepełnosprawnych – zgodnie ze wskazaniami zawartymi w orzeczeniu o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności oraz na podstawie odpowiednich regulacji ustawowych

Do zadań Zespołu należy:

a) Orzekanie o stopniu niepełnosprawności osób, które ukończyły 16 rok życia, orzekanie o niepełnosprawności osób do 16 roku życia oraz orzekanie o wskazaniach do ulg i uprawnień,
b) Wydawanie osobom niepełnosprawnym, na podstawie posiadanych przez nie orzeczeń, legitymacji osoby niepełnosprawnej,
c) Wydawanie kart parkingowych uprawnionym osobom niepełnosprawnym, na podstawie posiadanych przez nie orzeczeń, a także uprawnionym placówkom,
d) Udzielanie informacji dotyczących uprawnień przysługujących osobom niepełnosprawnym,
e) Przedkładanie stosowanym organom kwartalnych informacji o realizacji ww. zadań.

Zespół jest wyodrębnioną jednostką budżetową. Finansowanie zadań Zespołu następuje ze środków pochodzących z budżetu Państwa oraz dofinansowania z budżetu jednostek samorządu terytorialnego.

Obsługę kadrowo-płacową oraz księgowo-finansową Zespołu prowadzi Centrum Usług Wspólnych Miasta Tychy.

2.3. Kierownictwo jednostki:

- mgr Joanna Biskup – Przewodniczący Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Tychach od 1.08.2016 r. do nadal,
- mgr [redacted] – Dyrektor Centrum Usług Wspólnych Miasta Tychy od 1.08.2016 r. do nadal,
- mgr [redacted] – Główna Księgowa Centrum Usług Wspólnych Miasta Tychy od 1.09.2016 r. do nadal.

3. Dokumentacja poddana kontroli

- Unormowania wewnętrzne regulujące działalność jednostki,
- Sprawozdania Rb-28S i Rb-27S, Rb-N, Rb-ZZ, Rb-27ZZ za okresy wskazane w protokole,
- Zestawienia obrotów i sald za okresy wskazane w protokole kontroli,
- Dokumentacja dotycząca ewidencji i gospodarki majątkiem trwałym,
- Dokumenty źródłowe, wyciągi bankowe dotyczące poniesionych wydatków w latach 2018 do III kwartału 2019 r.,
- Dokumenty związane z udzielonymi zamówieniami publicznymi,
- Dokumentacja związana z ustaleniem odpisu i gospodarowaniem środkami ZFŚS w 2018 r.,
- Orzeczenia wydane przez Zespół wraz z dokumentacją stanowiącą podstawę do ich wydania,
- Umowy zlecenia zawierane przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności z osobami fizycznymi wraz z rachunkami do tych umów.

4. Ustalenia kontroli

4.1. Księgowość i sprawozdawczość jednostki

Uregulowania wewnętrzne jednostki Przewodniczący Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Tychach wprowadził następującymi zarządzeniami:

- Zarządzeniem nr 14/2011 z 7 listopada 2011 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Tychach wraz z zarządzeniami zmieniającymi nr 10/2014 z dnia 1.07.2014 r., nr 7/2016 z dnia 15 września 2016 r., nr 3/2019 z dnia 17 stycznia 2019 r.
- Zarządzeniem nr 14/2010 z 17 września 2010 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Pracy Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Tychach wraz z zarządzeniami z zmieniającymi nr 4/2011 z dnia 16 maja 2011 r., nr 4/2013 z dnia 21 sierpnia 2013 r., nr 1/2014 z dnia 15 stycznia 2014 r., nr 6/2014 z dnia

10 czerwca 2014 r., nr 9/2015 z dnia 29 października 2015 r., nr 10/2016 z dnia 12 października 2016 r., nr 4/2017 z dnia 29 marca 2017 r.

- Zarządzeniem nr 7/2012 z 8 sierpnia 2012 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Udzielania Zamówień na Dostawy i Usługi dla Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Tychach wraz z zarządzeniami z zmieniającymi nr 5/2014 z dnia 13.06.2014 r., nr 5/2017 z dnia 30 marca 2017 r.
- Zarządzeniem nr 8/2010 z 23 czerwca 2010 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych przy Powiatowym Zespole do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Tychach wraz z zarządzeniami zmieniającymi nr 12/2012 z dnia 15.11.2012 r., nr 8/2013 z dnia 12.12.2013 r., nr 8/2014 z dnia 17.06.2014 r., nr 16/2016 z dnia 9.11.2016 r. oraz nr 3/2018 z dnia 12.04.2018 r.

Uchwałą nr XXII/383/16 Rady Miasta Tychy z dnia 23 czerwca 2016 r. została utworzona samorządowa jednostka organizacyjna Centrum Usług Wspólnych Miasta Tychy i nadano jej statut, a uchwałą nr XXXVIII/580/17 Rady Miasta Tychy z dnia 22 czerwca 2017 r. zmieniono powyższą uchwałę. CUW Tychy powierzono obowiązki w ramach wspólnej obsługi, o której mowa w art. 10a ustawy o samorządzie gminnym, również obsługę PZON w zakresie:

1. obsługi finansowo - księgowej i administracyjno - organizacyjnej;
2. obsługi teleinformatycznej;
3. usług rozwojowo - doradczych;
4. usług operatorskich.

Wobec powyższego Dyrektor CUW Miasta Tychy wprowadził następujące regulacje prawne:

- Zarządzenie nr 25/2017 Dyrektora Centrum Usług Wspólnych Miasta Tychy z dnia 29 grudnia 2017 r. w sprawie zmian dokumentacji opisującej przyjęte zasady polityki rachunkowości,
- Zarządzenie nr 15/2019 Dyrektora Centrum Usług Wspólnych Miasta Tychy z dnia 7 maja 2019 r. w sprawie zmiany dokumentacji opisującej przyjęte zasady polityki rachunkowości,
- Zarządzenie nr 8/2018 z dnia 26 lutego 2018 r. w sprawie przyjęcia Instrukcji inwentaryzacyjnej,
- Zarządzenie nr 11/2017 z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia Instrukcji obiegu i kontroli dowodów księgowych.

Przyjęta ww. zarządzeniami polityka rachunkowości została ustalona zarówno dla CUW Miasta Tychy jak i pozostałych jednostek budżetowych obsługiwanych przez CUW.

Podczas weryfikacji zapisów polityki rachunkowości stwierdzono:

- Zapis o ostatecznym zamknięciu ksiąg rachunkowym nie później niż do 31 maja roku następnego, jest niezgodny z § 26 ust. 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 1911 z późn. zm.), zgodnie z którym ostateczne zamknięcie i otwarcie ksiąg rachunkowych jednostki kontynuującej działalność lub placówki kontynuującej działalność powinno nastąpić do dnia 30 kwietnia roku następnego, a w jednostkach, których sprawozdanie finansowe podlega zatwierdzeniu lub wchodzi w skład sprawozdania finansowego podlegającego zatwierdzeniu, w ciągu 15 dni od dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego za rok obrotowy.
- Nieprawidłowy zapis, iż do konta 135 stosuje się podziałki klasyfikacji budżetowej.
- Wskazano w polityce rachunkowości konto 138 *Rachunek środków europejskich* opisując jego funkcjonowanie przewidziane w rozporządzeniu dla konta 139.
- Uchybienie zapisom art.10 ust.1 uor tj. nie wskazano w opisie stosowanego systemu przetwarzania danych wykorzystywanego do prowadzenia ksiąg rachunkowych wersji oprogramowania oraz daty rozpoczęcia jego użytkowania.
- Dopiero zarządzeniem nr 15/2019 z dnia 7 maja 2019 r. wprowadzono zmiany do polityki rachunkowości uwzględniające wytyczne Prezydenta Miasta Tychy wynikające z pisma nr WYCH.1699.2018 z dnia 11 stycznia 2018 r. w zakresie ujmowania kosztów w okresie którego dotyczą. Wobec powyższego w 2018 r. oraz do maja 2019 r. nie stosowano w tym zakresie wspólnych zasad (polityki) rachunkowości obowiązujących w jednostkach organizacyjnych miasta Tychy. W piśmie wskazano, iż w zakresie ujmowania w księgach rachunkowych przychodów i kosztów należy stosować zasady wynikające z następujących artykułów ustawy o rachunkowości: art. 6 ust 1 – w księgach rachunkowych jednostki należy ująć wszystkie osiągnięte, przypadające na jej rzecz przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty, art. 20 ust. 1 – do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym oraz art. 24 w zakresie ksiąg rachunkowych, które uznaje się za prowadzone bezbłędnie, jeżeli wprowadzono do nich kompletnie i poprawnie wszystkie zakwalifikowane do zaksięgowania w danym miesiącu dowody księgowe, zapewniono ciągłość zapisów oraz bezbłędność

działania stosowanych procedur obliczeniowych. **Powyższe oznacza, iż ujęcie operacji gospodarczych w księgach rachunkowych następuje w momencie ich powstania, a nie w dacie ich zapłaty. W przypadku, gdy koszty/przychody wynikające z dokumentu księgowego obejmują okres wykraczający poza jeden miesiąc, należy dokonać ich podziału i ująć odpowiednio w księgach miesięcy, których dotyczą.**

- W polityce rachunkowości zapisano, że otrzymane odszkodowania i kary pomniejszają koszty jeżeli dotyczą roku budżetowego, co jest niezgodne z rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych (…), zgodnie z którym otrzymane odszkodowania i kary ujmuje się na koncie 760 *Pozostałe przychody operacyjne.*
- Wskazanie w opisie strony Wn konta 223, iż ujmuje się okresowe przelewy środków pieniężnych na pokrycie wydatków budżetowych w korespondencji z kontem 130, co nie ma zastosowania w przypadku kontrolowanej jednostki.
- W opisie konta 130, prowadzonym odrębnie do rachunku bankowego wydatków i rachunku bankowego dochodów zapisano że na koncie rachunek bankowy wydatki są również ewidencjonowane wydatki z dochodów własnych.
- W opisie konta 130, prowadzonym do rachunku bankowego dochodów zapisano, że „na koniec miesiąca, lecz nie później niż do 3 –go następnego miesiąca wszystkie wpływy na tym rachunku zostaną zwrócone do budżetu, co nie jest zgodne z zarządzeniem 0050/44/17 Prezydenta Miasta Tychy z dnia 10 lutego 2017 r.
- Wprowadzono konto 226 - *Rozrachunki z tyt. VAT,* niezgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych (…), które wskazuje, że konto 226 służy do ewidencji długoterminowych należności lub długoterminowych rozliczeń z budżetem.
- Zawarto nieprawidłowy zapis w zakresie funkcjonowania konta 300, tj. „Ponieważ konto *Rozliczenie zakupu* nie jest kontem bilansowym, tzn. jego saldo nie wchodzi w skład sprawozdania finansowego (bilansu) zachodzi konieczność rozliczenia go przed końcem roku tak, aby nie wykazywało salda”.
- W funkcjonowaniu stron konta 860 wymieniono konta korespondujące, które nie funkcjonują w jednostce, tj. 410, 740 oraz konta, które zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych (…), nie powinny już funkcjonować w jednostce budżetowej tj. 770, 771.

- Niezrozumiały jest zapis dot. konta 976 *Wzajemne rozliczenia między jednostkami* o treści: obroty konta 976 powinny być równe obrotom na koncie 201.
- Nie wskazano sposobu funkcjonowania strony Ma kont 980 i strony Wn 998.
- Nie wprowadzono zmiany o okresie przechowywania sprawozdań finansowych, które zgodnie z uor od stycznia 2019 r. mają być przechowywane przez okres co najmniej 5 lat,
- Przy opisie ewidencjonowania dochodów wskazano błędne konto 240 w zakresie wpływu i zwrotu dochodów do wyjaśnienia lub do zwrotu zamiast konta 245. Ponadto wskazano błędną dekretację odpisu dochodów, tj. jako strono czerwone na kontach Wn 221 i Ma kont 720,750,760, co jest niezgodne z rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych (…) oraz opisem kont zespołu 7 zawartych w polityce rachunkowości.
- W opisie typowych operacji gospodarczych w część II, XXI przedstawiono operacje gospodarcze z zastosowanie kont których nie wprowadzono do planu kont tj. 977 *Wzajemne powiązania jednostek – otrzymane należności*, 978 *Wzajemne powiązania jednostek – otrzymane koszty*, 979 *Wzajemne powiązania jednostek – otrzymane zobowiązania* i których nie wymieniono w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.
- W opisie typowych operacji gospodarczych w części XVIII ewidencja księgowa należności/zobowiązań wobec pracownika – wniosek o zaliczkę wskazano błędny sposób księgowania z opisem operacji:

– wpłata do kasy kwoty nie wydatkowanej z zaliczki – zwrot (dokument wewnętrzny) na kontach Wn 240 Ma 101,

– wpłata na rachunek bankowy wpłaconej kwoty do kasy przez pracownika - bankowy dowód wpłaty na kontach Wn 101 Ma 240.

- W opisie typowych operacji gospodarczych w części XXII ewidencja księgowa niedoborów i nadwyżek stwierdzona w trakcie inwentaryzacji, wskazano błędny sposób księgowania z opisem operacji np.:

– stwierdzono niedobór przedmiotu – protokół poinwentaryzacyjny Wn 072 i Ma 013 zamiast Wn 240 i Ma 013,

– niedobór przedmiotu jest niezawiniony Wn 761 i Ma 234 zamiast Wn 761 i Ma 240,

– niedobór przedmiotu jest zawiniony, pracownik wpłaca kwotę niedoboru do kasy na kontach Wn 240 i Ma 101, zamiast Wn 101 i Ma 234,

– wpłata na rachunek bankowy wpłaconej kwoty do kasy przez pracownika (bankowy dowód wpłaty) na kontach Wn 101 i Ma 240, zamiast Wn 130 i Ma 234.

- Nie znajduje uzasadnienia i jest sprzeczny z rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. sposób zastosowania konta 240 – *Pozostałe rozrachunki,* które powinno służyć do ewidencji krajowych i zagranicznych należności i roszczeń oraz zobowiązań nieobjętych ewidencją na kontach 201-234. Tymczasem w jednostce konto to niejednokrotnie stosowane jest jako konto rozrachunkowe w korespondencji z innym kontem rozrachunkowym 234, 231 przykładowo przy operacji z opisem:

– zobowiązanie wobec pracownika (zapis równoległy na fakturze) wskazano dekretację WN 234 i Ma 240,

– kwota netto wynagrodzenia skierowana na konto osobiste pracownika wskazano dekretację Wn 231 i Ma 240,

– kwota netto ryczałtu skierowana na konto osobiste pracownika,

– kwota netto umowy zlecenia skierowana na konto osobiste zleceniobiorcy,

– wpłata wynagrodzenia /umowy zlecenia na konto osobiste pracownika/zleceniobiorcy - WB

- W części XXVII przeksięgowanie roczne wskazano dekretację Wn 770 i Ma 860 z opisem przeksięgowanie zysków nadzwyczajnych i dekretację WN 860 i Ma 771 z opisem przeksięgowanie kosztów nadzwyczajnych, pomimo iż konta 770 i 771 zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. nie funkcjonują w jednostkach budżetowych.
- W części XXIX – ewidencja księgowa wczasów „pod gruszą" błędnie wskazano dekretację potrącenia podatku dochodowego Wn 851 i Ma 225 zamiast Wn 234 i Ma 225.
- W części XXVI - ewidencja faktury dotyczącej nadpłaty za rok ubiegły, a otrzymanej w roku następnym wskazano, że **w poprzednim roku** budżetowym należy zmniejszyć koszty poprzez dekretację Wn (401) i Ma (201) oraz **ująć należności z tyt. dochodów budżetowych poprzez dekretację Wn 221 i Ma 201. Zauważa się, że dopiero w nowym roku, nadpłata powstała w wyniku korekty powinna zostać przyjąć na dochody bieżącego roku w § 0940 *Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych*,** zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 z późn. zm.).

Wydatki poniesione przez jednostkę w kontrolowanym okresie zgodnie ze sprawozdaniami budżetowymi Rb-28 S przedstawiają się następująco:

KLASYFIKACJA BUDŻETOWA			WYKONANIE	
Dział	Rozdział	Paragraf	2018 r.	II kwartał 2019 r.
853	85321	3020	296,24	274,52
		4010	254 383,56	132 328,34
		4040	21 869,51	20 550,36
		4110	48 386,97	26 133,73
		4120	5 905,69	3 211,92
		4170	134 363,34	79 272,75
		4210	30 500,46	4 278,60
		4220	165,19	199,78
		4260	12 481,52	6 573,53
		4270	196,80	0,00
		4280	190,00	150,00
		4300	27 844,09	12 967,00
		4360	566,08	860,03
		4400	49 705,83	25 474,74
		4410	48,48	0,00
		4430	423,92	947,60
		4440	6 873,00	4 594,00
		4700	1 392,90	388,24
		4990	160,00	0,00
RAZEM:			**595 753,58**	**318 205,14**

Dokonując kontroli sprawozdawczości budżetowej jednostki weryfikacji poddano sprawozdania Rb-28S w zakresie planu, zaangażowania, wydatków wykonanych i zobowiązań z danymi wynikającymi z ksiąg rachunkowych za:

- I, II, III, IV kwartał 2018 r.
- I, II kwartał 2019 r.

W wyniku przeprowadzonej weryfikacji danych wykazanych w ww. sprawozdaniach z przedłożonymi do kontroli zestawieniami obrotów i sald, **stwierdzono niezgodność danych w zakresie:**

- **planu**:

– w sprawozdaniu Rb-28S za III I IV kwartał 2018 r., w § 4170 wykazano kwotę 137 200 zł, podczas gdy z zestawienia obrotów i sald wynika kwota 127 200 zł tj. różnica w kwocie 10 000 zł, nie ujęto w księgach zmian planu wynikających z zarządzeń Prezydenta Miasta Tychy nr 0050/290/18 z dnia 16.08.2018 r. oraz nr 0050/309/18 z dnia 30.08.2018 r.

- **zaangażowania**:

– w sprawozdaniu Rb-28S za III i IV kwartał 2018 r., w § 4410 wykazano kwotę 48,48 zł, podczas gdy z zestawienia obrotów i sald wynika kwota 0,00 zł tj. różnica w kwocie 48,48 zł,

– w sprawozdaniu Rb-28S za I kwartał 2019 r., w § 4360 wykazano kwotę 383,47 zł, a z zestawienia obrotów i sald wynika kwota 374,03 zł tj. różnica w kwocie 9,44 zł.

- **wydatków wykonanych**:

– w sprawozdaniu Rb-28S za I kwartał 2019 r., w § 4010 wykazano kwotę 64 075,01 zł, a z zestawienia obrotów i sald wynika kwota 64 020,01 zł tj. różnica w kwocie 55 zł, o którą zaniżono wydatki w § 4170 wykazując kwotę 37 959,50 zł, a z ksiąg wynika kwota 38 014,50 zł,

- **zobowiązań**:

- w sprawozdaniu Rb-28S za I kwartał 2019 r., w § 4360 wykazano kwotę 119,44 zł, a z zestawienia obrotów i sald wynika kwota 110 zł tj. różnica w kwocie 9,44 zł,

Ze sprawozdań Rb-28S za 2018 r. oraz II kwartał 2019 r. wynika, że wydatki zrealizowane ze środków budżetowych na wynagrodzenia osobowe i bezosobowe, dodatkowe wynagrodzenia roczne wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy oraz odpisami na ZFŚS stanowiły największy udział w strukturze wydatków, tj. w 2018 r. – 79%, a za II kwartał 2019 r. – 84%.

W zweryfikowanych sprawozdaniach Rb-Z i Rb-ZN o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji za wskazane okresy nie wykazano zobowiązań wymagalnych, co znalazło potwierdzenie w dokumentacji źródłowej poddanej kontroli.

Sprawdzeniu poddano również sprawozdania budżetowe Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za ww. okresy sprawozdawcze. **Stwierdzono niezgodność danych wykazanych w sprawozdaniach z danymi wynikającymi z ksiąg rachunkowych w sprawozdaniu:**

- za II kwartał 2018 r. wykazano w § 0970 należności w kwocie 90,74 zł, a z obrotów konta 221 § 0970 wynika kwota 96,74 zł. Różnica w kwocie 6 zł wynika z ujęcia w księgach rachunkowych przypisu kwoty wynagrodzenia płatnika składek za kwiecień 2018 r. w wysokości 7 zł (zapis 760 / 221) oraz korekty wynagrodzenia płatnika składek za marzec w kwocie na minus 1 zł. Potrącone wynagrodzenie płatnika składek za kwiecień nie zostało przekazane z konta wydatków na konto dochodów co spowodowało zaniżenie dochodów. Powyższa nieprawidłowość nie została skorygowana, co skutkowało błędnymi danymi wykazanymi w sprawozdaniach za III i IV kwartał 2018 r. a co za tym idzie do końca roku 2018 nie odprowadzono wszystkich należnych dochodów budżetowych na rachunek gminy.
- za I kwartał 2019 r. wykazano w § 0940 należność w kwocie 1 144,27 zł, a z konta 221 § 0940 wynika kwota 984,27 zł, również w pozycji dochody wykonane i otrzymane wykazano kwotę 1 144,27 zł, tymczasem z zestawienia obrotów i sald – konto 130-1 wykazuje zerowe obroty pod stronie Wn. Wobec powyższego kwota 984,47 zł winna być wykazana w pozycji należności pozostałe do zapłaty.
- za II kwartał 2019 r. wykazano w § 0940 należność w kwocie 1 144,27 zł, a z konta 221 nadal wynika kwota 984,27 zł (różnica 160 zł której mowa w dalszej części protokołu), natomiast w pozycji dochody wykonane i otrzymane wykazano również kwotę 1 144,27 zł,

tymczasem z zestawienia obrotów i sald – konto 130-1 (dochody) wynika kwota 984,27 zł. Ponadto w § 0970 w pozycji dochody wykonane i otrzymane wykazano kwotę 50 zł, tymczasem z konta 130-1 wynika kwota 210 zł (różnica w kwocie 160 zł którą wykazano w § 0940).

Weryfikacji poddano terminowość i prawidłowość przekazywania dochodów budżetowych w 2018 r. oraz za pierwsze półrocze 2019 r. stwierdzając, iż

- nie przekazano jako dochód budżetowy kwoty 6 zł z tyt. wynagrodzenia płatnika za kwiecień 2018 r., pozostawiając ją na koncie wydatków,
- kwotę 160 zł, zwróconą z konta ZFŚS w dniu 9.01.2019 r. na konto wydatków budżetowych, przekazano dopiero 8.04.2019 r. na konto dochodów jednostki i odprowadzono jako należne dochody budżetowe. Zauważyć ponadto należy, że powyższa sytuacja spowodowała, że zapłata podatku od świadczeń ZFŚS wypłaconych w 2018 r. w kwocie 160 zł została nienależnie sfinansowana z rachunku wydatków budżetowych. W konsekwencji zwrócono mniejszą kwotę niewykorzystanych środków na działalność jednostki.

Kontroli poddano sprawozdanie Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych stwierdzając, iż zarówno w Rb-N za IV kwartał 2018 r. oraz I i II kwartał 2019 r. nie wykazano żadnych należności, co jest niezgodne z księgami rachunkowymi, z których wynika, iż konto 221 wykazuje saldo WN konta za IV kwartał 2018 r. oraz I kwartał 2019 r. w kwocie 984,27 zł, a za II kwartał takie saldo po stronie WN wykazuje konto 201 (zauważa się jednakże, że kwotę 984,27 zł jednostka otrzymała 25.03.2019 r. na rachunek bankowy wydatków, a 8.04.2019 r. przekazała ją na rachunek bankowy dochodów i w tym samym dniu zwróciła jako dochód budżetowy). **Powyższe świadczy o nierzetelności ksiąg rachunkowych.**

Zgodność wykazanych danych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej stwierdzono w kwartalnych sprawozdaniach Rb-50 za ww. okresy.

Przeprowadzona w toku czynności kontrolnych weryfikacja wykazała zgodność obrotów dzienników cząstkowych z obrotami zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej za 2018 r., zgodnie z art. 14 uor. Zgodność obrotów dziennika z obrotami zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej stwierdzono również za I półrocze 2019 r.

Weryfikacji poddano sprawozdanie finansowe za 2018 r**.** Stwierdzono zgodność danych z danymi wynikającymi z ksiąg rachunkowych w zakresie bilansu, rachunku zysków i strat oraz zestawieniu zmian w funduszu jednostki.

Swoją właściwością Zespół obejmuje mieszkańców Miasta Tychy oraz mieszkańców powiatu bieruńsko-lędzińskiego (miast: Bieruń, Lędziny, Imielin, gmin: Chełm Śląski i Bojszowy) za zgodą Wojewody Śląskiego na podstawie stosownego porozumienia pomiędzy miastem Tychy, a powiatem bieruńsko-lędzińskim.

Zadania Zespołu finansowane są ze środków pochodzących z budżetu państwa oraz z budżetu miasta Tychy i budżetu powiatu bieruńsko-lędzińskiego. Wydatki jednostki w 2018 r. w podziale na źródła finansowania zgodnie z **księgami rachunkowymi** zostały poniesione:

- z dotacji budżetu państwa 461 210,10 zł (77,4%) – wykorzystano całość,
- ze środków z budżetu miasta Tychy **95 628,48 zł (16 %),**
- ze środków powiatu bieruńsko- lędzińskiego **38 915 zł (6,6%).**

W sprawozdaniu z wykonania planu dochodów i wydatków za 2018 r. wykazano, że ze środków uzyskanych na podstawie porozumienia z powiatem bieruńsko-lędzińskim pokryto wydatki w kwoci**e 34 981,30 zł, ze środków z budżetu miasta Tychy 99 562,18 zł (kwoty te potwierdza również wersja elektroniczna sprawozdania RB).** W porozumieniu zawartym z powiatem bieruńsko-lędzińskim w dniu 28.02.2018 r. aneksowanym 3.12.2018 r. w § 6 pkt 3 uregulowano, iż rozliczenie wykorzystania dotacji celowej, o której mowa w § 3 pkt 1 nastąpi w terminie do 31.01.2019 r. i zostanie dokonane poprzez wyliczenie iloczynu 26% z wykonania wydatków bieżących PZON w Tychach, którego źródłem finansowania są środki własne Miasta, z zastrzeżeniem, że nastąpi to do kwoty 149 674 zł. Różnica między poniesionymi wydatkami przez PZON w kwocie 595 753,58 zł, a otrzymaną dotacją z budżetu państwa w kwocie 461 210,10 zł stanowi kwotę 134 543,48 zł. Wobec powyższego 26 % kwoty 134 543,48 zł zgodnie z porozumieniem winno stanowić wydatki pokryte przez Powiat co daje kwotę 34 981,30 zł. **Z ksiąg rachunkowych z konta 223-853-85321-03B *Rozliczenie wydatków budżetowych - powiat bieruńsko lędziński* wynika kwota 38 915,00 zł, a z konta 223-853-85321-02M *Rozliczenie wydatków budżetowych – miasto* wynika kwota 95 628,48 zł, co oznacza, że księgi rachunkowe nie są zgodne ze sprawozdaniami i nie odzwierciedlają we właściwych kwotach źródeł finansowania.**

W księgach rachunkowych w dokumencie księgowym PK 533 z dnia 31.12.2018 r. dokonano następujących dekretacji:

- w kwocie 29 435,59 zł na kontach Wn 223-853-85321-03B i Ma 800-853-85321-006-03B z opisem (przeksięgowania wydatków wykonanych w m-cu grudniu 2018 r. na fundusz jednostki), co nie odzwierciedla poniesionych wydatków w grudniu 2018 r. **Księgowanie to stanowiło dopasowanie obrotów konta do kwoty 38 915 zł (błędnie rozliczonej w księgach jako 26% kwoty 149 674 zł zamiast 26 % kwoty 134 543,48 zł),**

- na koncie 223-853-85321-02M *Rozliczenie wydatków budżetowych – miasto* w korespondencji z kontem 800-853-85321-006-02M dokonano dekretacji na kwotę 31 308,33 ze znakiem minus (z opisem przeksięgowanie wydatków wykonanych w grudniu 2018 r. na fundusz jednostki), co jest nieprawidłowym zapisem i nie odzwierciedla wydatków wykonanych w grudniu. **Zdjęcie kwoty 31 308,33 zł poprzez minusowy zapis po stronie Wn konta 223 stanowiło dopasowanie obrotów do różnicy między poniesionymi wydatkami ogółem pomniejszonym o wydatki poniesione z dotacji i wydatki poniesione ze środków Powiatu (błędnie ustalone na kwotę 38 915 zł).**

W okresie do czerwca 2019 r. otrzymane środki na działalność statutową wynosiły:

- z dotacji budżetu państwa 99 404,50 zł (31,2 %),
- ze środków z budżetu miasta Tychy 179 104 zł (56,2 %),
- ze środków powiatu bieruńsko- lędzińskiego 40 239 zł (12,6%).

4.1. Celowość i gospodarność dysponowania środkami budżetowymi oraz prawidłowość ujmowania ich w księgach rachunkowych

W toku czynności kontrolnych wyrywkowej weryfikacji poddano ujmowanie dokumentów źródłowych w księgach rachunkowych za 2018 r. oraz 2019 r.

Stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Niezachowanie ciągłości bilansowej poprzez niezgodność bilansu otwarcia ksiąg rachunkowych roku 2018 z bilansem zamknięcia ksiąg roku 2019. Naruszono tym samym art. 5 ust. 1 pkt 1 uor, gdzie zapisano, iż wykazane w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia stany aktywów i pasywów należy ująć w tej samej wysokości, w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych. Powyższe dotyczyło ujęcia bilansu otwarcia roku 2019 na wyszczególnionych w poniższej tabeli kontach syntetycznych:

Konto	Nazwa konta	Bilans zamknięcia roku 2018		Bilans otwarcia roku 2019	
		strona Wn	strona Ma	strona Wn	strona Ma
234-853-85321	Rozrachunki z pracownikami			2 067,88	
851-853-85321-001	ZFŚS - saldo z ubiegłego roku		27,73		598,68
851-853-85321-002	ZFŚS - coroczny odpis				6 873,00
851-853-85321-003	ZFŚS - wczasy Pod Gruszą (pracownicy)			1 020,00	
851-853-85321-007	ZFŚS - paczki, bony (pracownicy)			3 990,00	
851-853-85321-012	ZFŚS - odsetki bankowe				33,93
851-853-85321-013	ZFŚS – dofinansowanie do imprez sportowo rekreacyjnych			400,00	

Powyższe niezgodności wynikały z dokonanych w grudniu 2018 r. księgowań, tj. w dokumencie nr LP0000000023 z dnia 13.12.2018 r. dokonano ujęcia na stronie Ma konta 234-853-85321 kwoty 2 067,88 zł, w związku z zwiększeniem Funduszu (konto 851) zapisami: Wn 851-853-85321-007 / Ma 234-853-85321 o kwoty świadczeń pieniężnych:

– przyznanych pracownikom PZON z okazji Świąt Bożego Narodzenia: w kwocie 4 150 zł wraz z zapisem Wn 234-853-85321 / Ma 225, tj. naliczony podatek od świadczenia w kwocie 160 zł. Wypłata świadczenia w kwocie 3 990 zł nastąpiła w dniu 14.12.2018 r. (WB nr 0000000022),

– przyznanych pracownikom PZON w lipcu 2018 r. w kwocie 1 370 zł. Wypłata nastąpiła 31.07.2018 r. (WB nr 0000000013),

– przyznanych pracownikom PZON w listopadzie 2018 r. w kwocie 537,88 zł. Wypłata nastąpiła 6.11.2018 r. (WB nr 0000000019).

Ponadto 31.12.2018 r. w dokumencie PK nr 0000000024 z opisem przeksięgowanie na koniec roku odpisu na ZFŚS dokonanego w 2018 r., dokonano następujących zapisów:

Wn 851-853-85321-002 / Ma 851-853-85321-001 w kwocie 6 873 zł,

Wn 851-853-85321-001 / Ma 851-853-85321-003 w kwocie 1 020 zł,

Wn 851-853-85321-001/ Ma 851-853-85321-007 w kwocie 6 057,88 zł,

Wn 851-853-85321-012 / Ma 851-853-85321-001 w kwocie 33,93 zł,

Wn 851-853-85321-001 / Ma 851-853-85321-013 w kwocie 400 zł,

Po dokonaniu ww. zapisów bilans zamknięcia tych kont na koniec 2018 r. uległ zmianie, natomiast bilans otwarcia roku 2019 nie został skorygowany.

Na dzień 30.06.2019 r. na koncie 234 nadal widnieje saldo w kwocie 2 067,88 zł.

2. Ujęcie operacji gospodarczych na niewłaściwych kontach księgowych, tj. niezgodnie z obowiązującą polityką rachunkowości oraz uregulowaniami załącznika nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych (…), co dotyczyło:

a) Ujęcia na koncie 201 *Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami* polisy ubezpieczeniowej. Prawidłowo należy ująć ww. operację gospodarczą na koncie 240 *Pozostałe rozrachunki*, na którym ewidencjonuje się należności i roszczenia oraz zobowiązania nie objęte ewidencją na kontach 201 – 234.

b) W polityce rachunkowości wprowadzono zapis że do konta 225 stosuje się podziałki klasyfikacji budżetowej, co jednak nie jest praktykowane w księgach rachunkowych.

c) Zastosowanie konta 240 jako konta rozrachunkowego z pracownikami zamiast konta 234 przy refundacji okularów (PK 1/08/2018, PK 2/2019)

d) Przyjmowania na stan majątku pozostałych środków trwałych zapisami:

– strona Wn konta 401 i strona Ma konta 201 (koszty / zobowiązanie) oraz

– strona Wn konta 013 i strona Ma konta 072 (przyjęcie majątku do ewidencji księgowej).

Powyższe dotyczyło np. przyjęcia na stan wyposażenia: szaf kartotekowych na kwotę 2 601,45 zł OT3/2018, Laptopa Dell Latitude na kwotę na kwotę 4 608 zł OT5/2018,

niszczarki Rexel Auto+ 600X na kwotę 5 099 zł OT1/2018.

e) Niezastosowanie w 2018 r. przy likwidacji środków trwałych konta 911 - „*Środki trwałe postawione w stan likwidacji”* zgodnie uregulowaniami wprowadzonymi do polityki rachunkowości w związku z wytycznymi Prezydenta Miasta Tychy. Zgodnie z polityka na stronie Wn tego konta wprowadza się wartość początkową likwidowanego środka trwałego z chwilą postawienia go w stan likwidacji. Zapis ten jest przeprowadzany równolegle do wyksięgowania tego środka z ewidencji bilansowej. Powyższe dotyczyło zdjęcia z ewidencji wyposażenia lodówki Mastercook (dokument LT 1/2018) oraz kuchenki mikrofalowej (dokument LT 2/2018).

3. Zakwalifikowano niewłaściwą wysokość kosztów do poszczególnych okresów sprawozdawczych wynikających z faktury:

– nr 5205876594/22/2 z dnia 26.03.2019 r. (datą wpływu 4.04.2019 r.) na kwotę 110 zł za okres od 12.03.2019 r. do 11.04.2019 r. ujmując kwotę 55 zł w kosztach marca, a za 20 dni winna być ujęta kwota 70,97 zł, a w kwietniu 55 zł zamiast za 11 dni co stanowi kwotę 39,03 zł.

– nr 5205899291/22/2 z dnia 17.04.2019 r. (datą wpływu 2.05.2019 r.) na kwotę 110 zł za okres od 12.04.2019 r. do 11.05.2019 r. ujmując kwotę 41,73 zł w kosztach maja, a za 11 dni winna być kwota 40,33 zł, a w kwietniu 68,27 zł zamiast za 19 dni co stanowi kwotę 69,67 zł.

4. Dodatkowo w ww. dekretacjach nie zastosowano konta 300 do stosowania którego jednostka została zobligowana pismem Prezydenta z marca 2019 r., co dotyczy również faktur:

– faktura nr 1905310135922 z dnia 4.06.2019 r. (F27/2019 6) za usługi telekomunikacyjne za maj 2019 r. na kwotę 52,00 zł została zadekretowana na kontach 402/201,

– faktura nr 1906300135205 z dnia 4.07.2019 r. (F30/2019 7-8) za usługi telekomunikacyjne za czerwiec 2019 r. na kwotę 52,00 zł została zadekretowana pod datą 30.06.2019 r. na kontach 402/201 (brak daty dekretacji, wskazano jedynie datę sprawdzenia pod względem rachunkowym tj. 9.07.2019 r.).

5. W polityce rachunkowości wprowadzono konto 640 i zgodnie z wytycznymi zawartymi w piśmie Prezydenta z dnia 11.08.2018 r. zawarto zapis, że w zakresie kosztów ponoszonych z góry, a dotyczących okresów przyszłych, których wartość jednostkowa nie przekracza 4 000 zł nie wymagane jest rozliczenie w czasie. Tymczasem nie dokonano rozliczenia w czasie kosztów przekraczających 4 000 zł dotyczących odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych. Natomiast w przypadku nw. kosztów zastosowano rozliczenie z użyciem konta 640, tj. przy dekretacji:

- faktury nr 525848429/22/0 z dnia 20.02.2019 r. na kwotę 124,19 zł za usługi telekomunikacyjne za okres od 8.02.2019 do 11.03.2019 zł poprzez zaksięgowanie kwoty 62,09 zł na stronach Wn 402 i Ma 201 oraz kwoty 62,10 zł na kontach Wn 640 i Ma 201. Następnie dokumentem PK13 z 31.03.2019 r. zadekretowano kwotę 62,10 na stronach Wn

konta 402 i Ma konta 300, co spowodowało, że na dzień 30.06.2019 r. na koncie 640 i 300 istnieją nieprawidłowe-nierozliczone salda zawierające tą kwotę. Właściwe rozliczenie powinno nastąpić tylko z zastosowaniem konta 300 w odpowiednich kwotach, tj. 81,50 zł jako koszt lutego oraz 42,69 zł jako koszt marca,

- faktury nr 5205923780/22/0 z dnia 15.05.2019 r. na kwotę 110 zł za usługi telekomunikacyjne za okres od 12.05.2019 do 11.06.2019 zł poprzez zaksięgowanie kwoty 55 zł na stronach Wn konta 402 i Ma konta 201 oraz kwoty 55 zł na kontach Wn 640 i Ma 201, zamiast dokonać rozliczenia faktury przez konto 300 w odpowiednich kwotach, tj. 70,97 zł jako koszt maja oraz 39,03 zł jako koszt czerwca,
- faktury nr 5205961771/22/0 z dnia 19.06.2019 r. na kwotę 110 zł za usługi telekomunikacyjne za okres od 12.06.2019 do 11.07.2019 zł poprzez zaksięgowanie kwoty 55 zł na stronach Wn konta 402 i Ma konta 201 oraz kwoty 55 zł na kontach Wn 640 i Ma 201, zamiast dokonać rozliczenia faktury przez konto 300 w odpowiednich kwotach tj. 69,67 zł jako koszt czerwca oraz 40,33 zł jako koszt lipca,
- faktury nr 5205985224/22/0 z dnia 17.07.2019 r. na kwotę 110 zł za usługi telekomunikacyjne za okres od 12.07.2019 do 11.08.2019 zł poprzez zaksięgowanie kwoty 55 zł na stronach Wn konta 402 i Ma konta 201 oraz kwoty 55 zł na kontach Wn 640 i Ma 201, zamiast dokonać rozliczenia faktury przez konto 300 w odpowiednich kwotach, tj. 70,97 zł jako koszt lipca oraz 39,03 zł jako koszt sierpnia,
- faktury nr 5206009014/22/0 z dnia 14.08.2019 r. na kwotę 110 zł za usługi telekomunikacyjne za okres od 12.08.2019 do 11.09.2019 zł poprzez zaksięgowanie kwoty 55 zł na stronach Wn konta 402 i Ma konta 201 oraz kwoty 55 zł na kontach Wn 640 i Ma 201 zamiast dokonać rozliczenia faktury przez konto 300 w odpowiednich kwotach, tj. 70,97 zł jako koszt sierpnia oraz 39,03 zł jako koszt września.

6. Dokonywanie dekretacji zaangażowania przy fakturze pomimo, że zawarto umowy, co dotyczy:

- usług pocztowych np. faktura nr F01372P0118SFFAKAMD z dnia 31.01.2018 r. na kwotę 646,60 zł, faktura nr 03252P0219SFAKCMD z dnia 5.03.2019 r. na kwotę 931,60 zł, faktura nr 15192P07193FAKCMD z dnia 6.08.2019 r. na kwotę 964,20 zł,
- usług sprawowania nadzoru i serwisu technicznego nad urządzeniami telefonii stacjonarnej, np.: faktura VAT FS 68/09/2018 z dnia 28.09.2018 r. na kwotę 258,30 zł, faktura VAT FS 65/06/2019 z dnia 28.06.2019 na kwotę 258,30 zł,
- za usługi telekomunikacyjne NETIA S.A. np.: faktura nr 5206009014/22/0 z dnia 14.08.2019 r. na kwotę 110 zł.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek

samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych (…) na stronie Ma konta 998 ujmuje się zaangażowanie wydatków, czyli wartość umów, decyzji i innych postanowień, których wykonanie spowoduje konieczność dokonania wydatków budżetowych w roku bieżącym.

Ponadto stwierdzono, że zaangażowania na wynagrodzenia ujmowane w § 4010 *Wynagrodzenia osobowe pracowników* i § 4170 *Wynagrodzenia bezosobowe* oraz pochodne od wynagrodzeń ujmowane w § 4110, 4120 zgodnie z poleceniem księgowania dokonano jako 90% wartości planu.

Nie dokonano również zwiększenia zaangażowania w czerwcu 2018 r. w związku ze zmiana opłat określonych w umowie najmu lokalu z TTBS.

7. Wskazanie w księgach daty dowodu księgowego niezgodnego z datą tego dowodu, co dotyczyło przykładowo dowodów księgowych nr: 278/02/2018/S2 z datą dowodu 23.02.2018 r., Fa 2/2019/3,4,6,8,10, Fa 3/2019/1-7, Fa 27/2019/2,6, Fa 29/2019/1-3 z datą dowodu 27.06.2019 r. Zgodnie z art. 23 uor zapis księgowy powinien zawierać m.in.:

- datę dokonania operacji gospodarczej;
- określenie rodzaju i numer identyfikacyjny dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu oraz **jego datę, jeżeli różni się ona od daty dokonania operacji**;
- kwotę i datę zapisu.

oraz zrozumiały tekst, skrót lub kod opisu operacji tymczasem w PK2/2019 z 9.01.2019 r. opis operacji dokonany w księgach jest niezgodny z dokumentem źródłowym, tj. dotyczy refundacji okularów dla innej osoby niż wynika z dokumentu źródłowego.

8. Dokonywanie zapisów księgowych bez właściwego dokumentu źródłowego. Przykładowo dopiero po ujęciu w księgach (zaksięgowaniu), np. przeksięgowań dotyczących zmiany źródła finansowania PK nr 11/2019, PK 14/2019, 27/2019, zaangażowania PK nr 12/2019, sporządzano wydruk komputerowy z zaksięgowanej operacji (tj. zestawienie dekretów dla dokumentu księgowego) ujętego w księgach jako dokumentu PK, natomiast w zbiorze dowodów księgowych brakuje dokumentów, które były podstawą tych zapisów. Naruszono tym samym art. 20 ust. 2 uor wskazujący, iż zapisy w księgach rachunkowych należy dokonywać na podstawie właściwych dowodów księgowych („dowodów źródłowych"), tj. zgodnych z rzeczywistym przebiegiem operacji. Właściwym jest stworzenie dokumentu PK *Polecenie księgowania* będącym uniwersalnym dowodem księgowym własnym wewnętrznym jednostki, dotyczącym operacji wewnątrz jednostki, który służy dokumentowaniu w księgach rachunkowych tych zapisów, które nie mogą być udokumentowane za pomocą innych dokumentów źródłowych.

- Niżej przedstawione księgowania potwierdzają dokonywanie dekretacji w księgach rachunkowych: bez dokumentów źródłowych, kilkukrotne księgowanie w kosztach i wyksięgowywanie tej samej kwoty:

Nr dokumentu księgowego	Dowód źródłowy	Data ujęcia w księgach	Kwota	Strona WN konta	Strona Ma konta	Źródło finanso-wania	Treść	Uwagi
Fa/02/2019/10	Faktura z 5.02.2019 F01514P0119SFAKCMD	31.01.2019	959,40	402	201	PD*	za usługi pocztowe w styczniu	**Nie zastosowano konta 300**
WB 13	WB 13	12.02.2019	959,40	201	130-2	PD*	zapłata faktury	
PK 11	Brak dokumentu źródłowego	31.03.2019	959,40	201	402	PD*	zapłata faktury F01514P0119SFAKCMD	
			959,40	402	201	PZ*		
			-959,40	402	402	PD*		
			959,40	130-2	201	PD*		
			959,40	201	130-2	PZ*		
			-959,40	130-2	130-2	PD*		
			-959,40		998	PD*		
			959,40		998	PZ*		
PK 27	Brak dokumentu źródłowego	30.06.2019	959,40	130-2	201	PD*	Przeksięgowanie	**Powielenie zapisów PK 11,**
			959,40	201	130-2	PZ*		
			-959,40	130-2	130-2	PD*		
			959,40	201	402	PD*		
			959,40	402	201	PZ*		
			-959,40	402	402	PD*		
			959,40		998	PZ*		

* PD –Miasto, * PZ – Dotacja od Wojewody

- W dokumencie księgowym PK 25 z 30.06.2019 r., do którego w przedłożonej do kontroli dokumentacji brakowało dokumentu źródłowego, dokonano dekretacji o treści przeksięgowanie energii cieplnej i wody w kwotach 2 816,74 zł i 246,37 zł. Przeksięgowanie dotyczyło kwot zbiorczych w zakresie kosztu i wydatku odpowiednio z poz. 422002 na 422012 i z poz. 423003 na 423013. W wyniku analizy ksiąg rachunkowych stwierdzono, że w poz. 422002 ujęto łączną kwotę dot. energii cieplnej i wody- 2 891,39 zł, a w poz.422003 kwotę 171,72 zł korygując je o 2 816,74 zł i 246,37 zł.
- W dokumencie PK 28 z dnia 30.06.2019 do którego nie dołączono żadnego dokumentu źródłowego dokonano następujących dekretacji:

1. na kwotę 984,27 zł na **kontach Wn 222 i Ma 130-2,**
2. na kwotę 984,27 zł **na kontach Wn 401 i Ma 221,**
3. na kwotę 160 zł na kontach **Wn 222 i Ma 225,**
4. na kwotę 50 zł na kontach **Wn 401 i Ma 141.**

Dokonane dekretacje nie odzwierciedlają żadnych operacje gospodarczych.

Ad. 1) i 2) Pierwsza operacja świadczą o tym, iż **dokonano księgowań na koncie 130-2 *Rachunek bankowy wydatki*, co nie znajduje potwierdzenia w wyciągu bankowym**. Ponadto dekretacji dokonano w korespondencji z kontem 222 *Rozliczenie dochodów budżetowych,* które nie powinno korespondować z kontem wydatków. Podobnie druga dekretacja nie odzwierciedla żadnej operacji gospodarczej. Zarówno rozporządzenie Ministra

Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych (…) jak i polityka rachunkowości **nie przewiduje takiej korespondencji kont**. W wyniku przeprowadzonej w trakcie kontroli analizy ustalono, że kwota 984,27 zł dotyczy faktury korygującej nr 44/03/2019/K z dnia 13.03.2019 r. za rozliczenie c.o. i energii elektrycznej w 2018 r., którą w poprzednim roku zaksięgowano następującymi zapisami:

- (- 984,27 zł) na kontach Wn 401 i Ma 201 – zmniejszono koszt i zobowiązanie PK 216/2018,
- 984,27 zł na kontach Wn 221 § 0940 i Ma 201 – przeksięgowano należności na należność budżetową jako rozliczenie z lat ubiegłych, przy czym dopiero w 2019 r. należność stała się należnością z rozliczenia z kat ubiegłych,
- (- 984,27) zł na kontach Wn 860 i Ma 401 – zmniejszono przeksięgowane koszty PK 218/2018,

W księgach 2019 r. oprócz dekretacji dokonanych PK 28 z 30.06.2019 r. dokonano następujących księgowań:

- 984,27 zł pod datą 19.03.2019 zł ponownie ujęto fakturę korygującą nr 44/03/2019/K zapisem Wn 201 i Ma 300 tym razem jako należność pomimo, iż bilansem otwarcia na koncie 221 stanowiła należność budżetową,
- pod datą 25.03.2019 zaksięgowano WB nr 27 w którym jednostka otrzymała należność kwocie 984,27 zł na konto wydatków budżetowych, księgując tą operację na koncie 130-2 *Rachunek bankowy - wydatki* w korespondencji z kontem 221 *Należności z tyt. dochodów budżetowych* (bez wskazania paragrafu) pomimo, iż konto rachunek bankowy – wydatki nie powinien korespondować z kontem należności z tytułu dochodów budżetowych,
- w dniu 8.04.2019 r. jednostka przekazała kwotę 984,27 zł na rachunek bankowy dochodów WB nr 34 dokonując dekretacji w korespondencji z kontem 221 (bez paragrafu), a przy WB 57 zadekretowano wpływ na konto dochodów w korespondencji z kontem 221 § 0940. Zauważą się, iż nieprawidłowo zastosowano konto 221 zamiast konta 240, ponadto księgowanie na koncie 221 bez analityki oznacza księgowanie na koncie syntetycznym, a konto syntetyczne powinno być sumą kont analitycznych (co jest niezgodne z polityką rachunkowości). W tym samym dniu przekazano dochody budżetowe na konto Urzędu Miasta dokonując dekretacji na kontach Wn 222 i Ma 130-1,
- w dniu 30.06.2019 r. w dokumencie PK nr 1/2019 zadekretowano po raz kolejny należność na kwocie 221 bez paragrafu i nienależnie przypisano kwotę 984,27 zł na koncie przychodów, tj. koncie 760.

Powyższe niejednokrotnie nieprawidłowe dekretacje, dokonywane bez dokumentów źródłowych spowodowały, że na dzień 30.06.2019 r. na koncie 300 po stronie Ma nadal widnieje saldo w kwocie 984,27 zł oraz należność na koncie 201 w tej samej kwocie.

Ponadto zawyżono pozostałe przychody (konto 760), koszty (konto 401) i obroty konta 222.

Ad. 3) W wyżej opisanym PK nr 28 zadekretowano kwotę 160 zł na kontach Wn 222 i Ma 225. Konta te zgodnie z polityką rachunkowości i rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych (…), nie korespondują ze sobą. Taki dekret jednostka zastosowała w celu likwidacji salda na koncie 225 powstałego na skutek uprzednio dokonanych nieprawidłowych dekretacji dot. kwoty 160 zł (zobowiązania ZFŚS wobec budżetu jednostki z 2018 r.), tj.:

- Wn 225 i Ma 135 (WB 3) zwrot z rachunku ZFŚS na rachunek bankowy-wydatki,
- **Wn 130-2 i Ma 225 (WB 2)** wpływ na rachunek bankowy-wydatki,
- **Wn 225 i Ma 130-2 (WB 34** zwrot z rachunek bankowy-wydatki na rachunek bankowy dochody),
- **Wn 130-1 i Ma 222 (WB 57) wpływ na rachunek bankowy-dochodów,**
- Wn 222 i Ma 130-1 (WB 57).

Taka dekretacja poszczególnych operacji spowodowała zawyżenie obrotów na koncie 225 oraz 222.

Ad.4) Dekretacja na kwotę 50 zł na kontach **Wn 401-4210 i Ma 141 nie odzwierciedla żadnej operacji gospodarczej i jest niezgodna zarówno z polityką rachunkowości jak i ww. rozporządzeniem.** W tym samym dniu, tj. 30.06.2019 r. uprzednio dokumentem księgowym PK nr 1 dokonano w księgach dekretacji na kontach Wn 141 i Ma 720 na kwotę 50 zł, która również nie odzwierciedla żadnej operacji gospodarczej. Do obu dekretacji, w przedłożonej do kontroli dokumentacji, nie było dokumentów źródłowych. **Świadczy to o nierzetelności ksiąg rachunkowych, co uchybia art. 24 ust. 2 uor.** Zgodnie z wyjaśnieniami głównej księgowej w czerwcu 2019 r. został stworzony zapis" roboczo" (powinno go nie być), aby zobaczyć czy suma sald na zestawieniu obrotów i sald księgi głównej (syntetycznym) będzie zerowa. Przy tworzeniu zestawienia obrotów i sald na koncie 141-853-85321 suma sald pojawia się saldo Wn i saldo Ma na tę samą kwotę. Spowodowane jest to ujmowaniem na oddziale nr 001 kwot wynagrodzenia płatnika po stronie Wn, a na oddziale 003 po stronie Ma.

9. Uchybiono również art. 24 ust. 5 pkt 1 uor poprzez brak bieżącego księgowania na koncie 234 i 851, tj. listy wypłat świadczeń z ZFŚS za lipiec i listopad 2018 r., które zaksięgowano dopiero w grudniu.

10. Nieprzestrzeganie zapisów Instrukcji obiegu i kontroli dowodów księgowych:

a) ujętych w § 1 pkt 9 w zakresie:

- wskazanie daty, pod jaką dowód ma być ujęty w księgach rachunkowych, stosując zasadę memoriału. Uchybienie to dotyczyło większości faktur, np.: za usługi

telekomunikacyjne nr 1906300135205 z dnia 4.07.2019 r. (F30/2019 7-8), nr 5205899291/22/2 z dnia 17.04.2019 r. (datą wpływu 2.05.2019 r.) na kwotę 110 zł, nr 5205961771/22/0 z dnia 19.06.2019 r. (datą wpływu 27.06.2019 r.) na kwotę 110 zł,

– wskazania daty, pod jaką dowód ma być ujęty w księgach rachunkowych oraz podpisu osoby odpowiedzialnej za dekretację, np. nr 525985224/22/0 z dnia 17.07.2019 r. na kwotę 110 zł za usługi telekomunikacyjne, nr STREFA/2019/003694 z dnia 31.05.2019 r. na kwotę 123 zł za odnowienie domeny PZON, nr 525876594/22/2 z dnia 26.03.2019 r. na kwotę 110 zł za usługi telekomunikacyjne, nr FS67/03/2019 z 28.03.2019 na kwotę 258,30 zł za sprawowanie nadzoru i serwisu technicznego, faktury nr 525848429/22/0 z dnia 20.02.2019 r. na kwotę 124,19 zł za usługi telekomunikacyjne.

b) brak dekretacji na dokumencie źródłowym, tj. fakturze nr 90/7/K/2019 z dnia 31.07.2019 r. na kwotę 150 zł za badania profilaktyczne.

c) umieszczanie niepełnej dekretacji na dokumentach księgowych, dekret w przypadku faktury nr 22400/MAG/18 z dnia 16.05.2018 r. na kwotę 682,82 zł za środki czystości, faktury nr 2619/11/2018 z dnia 15.11.2018 r. na kwotę 196,28 zł za art. biurowe, faktury nr 453/11/2018 z dnia 20.11.2018 r. na kwotę 320,50 zł za środki techniczne wyposażenia gabinetu lekarskiego, faktury nr 2087/12/2018/S2 z dnia 19.12.2018 r. na kwotę 4 608 zł za zakup laptopa jest niepełny, tj. nie zawiera wszystkich symboli kont na których ujęto powyższe operacje w księgach rachunkowych.

11. Dokonywanie księgowania po obu stronach dokładnie tego samego konta, co jest niezgodne z jedną z podstawowych zasad rachunkowości – zasadą podwójnego zapisu. Zgodnie z ww. regułą każda operacja gospodarcza jest ewidencjonowana na co najmniej dwóch różnych kontach, po dwóch różnych stronach i w identycznej wartości. Błędne księgowania stwierdzono po obu stronach konta 130 tj. w sytuacji ujęcia w księgach rachunkowych „zerowych wyciągów bankowych" zapisem strona Wn konta 130 / strona Ma konta 130 z kwotą 0,00 zł. W ten sposób przykładowo wprowadzono do ksiąg rachunkowych wyciągi bankowe: z rachunku dochodów nr 52 z dnia 31.03.2019 r., z ZFŚS nr 3 z 9.01.2019 r., nr 5 z 28.02.2019 r. nr 7 z 31.03.2019 r., nr 9 z 30.04.2019 r., nr 16 z dnia 30.06.2019 r.

12. Niezgodne z zapisami polityki rachunkowości dokonywanie przeksięgowania zrealizowanych dochodów oraz wydatków na konto 800 *Fundusz jednostki*. W polityce rachunkowości zapisano, iż na odpowiedniej stronie konta 800, dokonuje się przeksięgowania, pod datą sprawozdania budżetowego, zrealizowanych dochodów budżetowych z konta 222 oraz zrealizowanych wydatków budżetowych z konta 223. Analiza konta 800 wykazała, że w jednostce przeksięgowań tych dokonano w 2018 r. w styczniu, lutym, marcu, kwietniu oraz grudniu, po prawidłowych stronach konta 800 z odpowiednią analityką, np. Wn 223 / Ma 800-853-85321-006-01D *Fundusz jednostki* –

przeksięgowanie wydatków budżetowych (dotacja) oraz Wn 800-853-85321-008 *Fundusz jednostki – przeksięgowania dochodów budżetowych (karty parkingowe*) / Ma 222. Następnie na dzień 31.12.2018 r. ujęto w księgach rachunkowych prawidłowymi zapisami ujęto przeksięgowanie „wydatków wykonanych w 2018 r." np. zapisem Wn 800-853-85321-006-01D / Ma 800-853-85321-001 *Fundusz jednostki – saldo z ubiegłego roku*. Natomiast odnosząc się do przeksięgowania dochód budżetowych dokonano następujących zapisów księgowych, w łącznej kwocie 9 054,93 zł ze znakiem minus:

- Wn 800-853-8532-007 *Fundusz jednostki – przeksięgowanie dochodów budżetowych* / Ma 800-853-8531-001 *Fundusz jednostki – saldo z ubiegłego roku* w kwocie 5 592,93 ze znakiem minus,
- Wn 800-853-85321-008 *Fundusz jednostki – przeksięgowanie dochodów budżetowych (karty parkingowe) / Ma* 800-853-8531-001 *Fundusz jednostki – saldo z ubiegłego roku* w kwocie 3 402 zł ze znakiem minus,
- Wn 800-853-85321-009 *Fundusz jednostki – przeksięgowanie dochodów budżetowych (duplikaty legitymacji) / Ma* 800-853-8531-001 *Fundusz jednostki – saldo z ubiegłego roku* w kwocie 60 zł ze znakiem minus.

Do powyższych zapisów wprowadzono zapis techniczny ujemny na poszczególnych kontach 800 z odpowiednią analityką, skutkujący wyzerowaniem sald tych kont oraz wykazania obrotów w kwotach na minus. Obowiązujące przepisy nie przewidują tego typu zapisu dla konta 800,

- Wn *Ma* 800-853-8531-007 *Fundusz jednostki – przeksięgowanie dochodów budżetowych* / Ma 800-853-85321-001 *Fundusz jednostki – saldo z ubiegłego roku* w kwocie 21 zł.

Ponadto w polityce rachunkowości zapisano, że przeksięgowanie wyniku finansowego z roku ubiegłego, zapisem Wn 800 / Ma 860, następuje pod datą przyjęcia sprawozdania (1 kwietnia następnego roku). W jednostce wskazanego przeksięgowania wyniku finansowego roku 2017 dokonano 31.12.2018 r. (dokument PK 0000000534).

13. Dokonanie 31.12.2018 r. na koncie 860 *Wynik finansowy* technicznych zapisów ujemnych po obu stronach konta w łącznej kwocie 9 011,74 zł, wykazując tym samym zaniżony stan obrotów konta 860. Powyższe dotyczyło dokonania w księgach rachunkowych przeniesienia w końcu roku przychodów z tytułu dochodów budżetowych oraz pozostałych przychodów operacyjnych, a następnie dokonania technicznych zapisów ujemnych z zapisem „Bilans 2018 zapis techniczny ujemny", co przedstawia poniższa tabela:

konto	Strona Wn	Strona Ma	konto
720-853-85321	8 892,00	8 892,00	860
760-853-85321	50,74	50,74	860
760-853-85321	90,00	90,00	860
860	- 8 871,00	- 8 871,00	860
860	- 50,74	- 50,74	860
860	-90,00	-90,00	860

Weryfikacji poddano ponoszenie wydatków w świetle art. 44 ust. 3 ustawy o finansach publicznych. Narzędziem wspomagającym dyrektora w realizacji wymogów ww. postanowień winien być regulamin traktujący o sposobie ponoszenia wydatków w jednostce. Zasady udzielania zamówień publicznych w jednostce Przewodnicząca PZON wprowadziła Zarządzeniem nr 7/2012 z dnia 8 sierpnia 2012 r. w sprawie Regulaminu udzielania zamówień na dostawy i usługi dla PZON zmienionym zarządzeniem nr 5/2014 z dnia 13 lutego 2014 r. i nr 5/2017 z dnia 30 marca 2017 r. W regulaminie określono warunki i sposób udzielania zamówień na dostawy i usługi związane z działalnością Zespołu o wartości nie przekraczającej wyrażonej w złotych kwoty 30 000 euro. W § 10 Zarządzenia zapisano: „dokonując wyboru pracownik kieruje się najkorzystniejszym bilansem ceny oraz cech związanych z jakością dostawy (funkcjonalność parametry, techniczne) ocenionych z uwzględnieniem potrzeb zespołu, a także ewentualnych warunków gwarancyjnych i serwisowych. Zgodnie z Regulaminem w przypadku dostawy o szacunkowej o wartości do 3 500 zł pracownik dokonuje rozeznania rynku poprzez uzyskanie od co najmniej 2 wykonawców informacji o oferowanych warunkach dostawy z uwzględnieniem kryteriów ujętych w § 10. W przypadku dostawy o szacunkowej wartości powyżej 3 500 zł pracownik dokonuje rozeznania rynku poprzez uzyskanie od co najmniej 3 wykonawców informacji o oferowanych warunkach dostawy z uwzględnieniem kryteriów ujętych w § 10. Rozpoznanie rynku w tym przedziale winno być dokonane w formie elektronicznej lub pisemnej. Udzielenie zamówienia na dostawy powyżej 3 500 zł wymaga formy pisemnej umowy.

Określono również procedurę udzielania zamówień w przedziale od 6 000 euro do 30 000 euro jednakże w okresie poddanym kontroli takie zamówienia nie miały miejsca w Zespole.

Wyrywkowej weryfikacji poddano zamówienia udzielone w 2018 r. W Zespole każdorazowo zamówienia udzielane są z zastosowaniem Regulaminu. Zauważa się jednak, drobne błędy formalne tj.

- w protokole z udzielenia zamówienia na zakup materiałów biurowych zawarto informację, że koszt zakupu potrzebnych materiałów to kwota około 1 500 zł brutto. Dokonano rozeznania cenowego i wybrano najkorzystniejszą ofertę dokonując zakupu na kwotę 3 257,48 zł. W 2018 r. na zakup materiałów biurowych wydatkowano około 8 000 zł.

Przy czym połowa zakupów została dokonana w listopadzie i grudniu z uwagi jak odnotowano w protokole na „dostępne środki finansowe pozwalające na dodatkowy zakup materiałów biurowych”. Zauważa się, iż w regulaminie w zakresie szacowania wartości zamówienia prawidłowo odwołano się do art. 32-35 upzp, wobec powyższego wartość szacunkowa zamówienia winna być ustalona z należytą starannością, a podstawą ustalenia wartości zamówienia na usługi lub dostawy powtarzające się okresowo lub podlegające wznowieniu w określonym czasie jest łączna wartość zamówień tego samego rodzaju:

1) udzielonych w terminie poprzednich 12 miesięcy lub w poprzednim roku budżetowym, z uwzględnieniem zmian ilościowych zamawianych usług lub dostaw oraz prognozowanego na dany rok średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, albo

2) których zamawiający zamierza udzielić w terminie 12 miesięcy następujących po pierwszej usłudze lub dostawie

- w protokole z dnia 3.12.2018 r. z udzielenia zamówienia na usługi sprzątania nie wskazano wartości szacunkowej zamówienia i zawarto informację o treści: „w rozmowie z głównym księgowym ustalono, iż dostępne będą środki w wymaganej wysokości”. W odpowiedzi na trzy wysłane zapytania o cenę wpłynęła tylko jedna oferta dotychczasowego wykonawcy usługi z ceną 861 zł brutto z którym podpisano umowę.

4.2. Gospodarka majątkiem trwałym

Zgodnie z zasadami rachunkowości obowiązującymi w 2018 r. w kontrolowanej jednostce środki trwałe stanowią środki trwałe których wartość początkowa stanowi kwotę powyżej 10 000 zł z wyjątkiem gruntów, które bez względu na wartość należy zaliczyć do środków trwałych. Do pozostałych środków trwałych należy kwalifikować majątek powyżej 2 500 zł. Zarządzeniem z 7 maja 2019 r. wprowadzono dodatkowo uregulowania związane z wytycznymi zawartymi w piśmie Prezydenta Miasta Tychy z marca 2019 r. tj. prowadzenia ewidencji ilościowej dla wyposażenia:

- meble, sprzęt RTV, sprzęt informatyczny, kserokopiarki, sprzęt fotograficzny, kamery, sprzęt audiowizualny oraz telefony komórkowe o wartości jednostkowej do 2 500 zł,
- sprzęt AGD o wartości od 100 zł do 2 500 zł,
- pozostałe wyposażenie o wartości jednostkowej od 500 zł do 2 500 zł.

oraz uwzględniając zasadę istotności, ustalono, że wyposażenie pomieszczeń przymocowane do ścian, podłóg, sufitów (typu gaśnice, lampy, żaluzje, przepływowe podgrzewacze wody, suszarki itd.) w dacie ich nabycia ujmowane są bezpośrednio w koszty jednostki i nie podlegają żadnej ewidencji.

W polityce rachunkowości w zakresie ksiąg pomocniczych uregulowano, że konta analityczne dla rzeczowych aktywów trwałych prowadzone są w formie księgi inwentarzowej

w placówkach. W toku czynności kontrolnych ustalono, że PZON nie prowadzi ksiąg inwentarzowych. Księgi w postaci wydruku z programu ACCESS przedłożył do kontroli CUW, lecz tylko w zakresie środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych i pozostałych środków trwałych w ujęciu ilościowo - wartościowym. **Do kontroli nie przedłożono ewidencji ilościowej wyposażenia, o której mowa w piśmie Prezydenta Miasta Tychy z marca 2019 r.**

Stan majątku jednostki zgodnie z ewidencją księgową na dzień 31.12.2018 r. stanowił:

Środki trwałe:

- 011-853-85321-001 Urządzenia techniczne – 116 559,84 zł
- 011-853-85321-002 Pozostałe środki trwałe (grupa 8) – 8 222,76 zł

Razem konto 011 – 124 782,60 zł

Pozostałe środki trwałe - konto 013 – 132 271,45 zł

Wartości niematerialne i prawne - konto 020 – 12 175,50 zł

Ustalono, że w zał. nr 7 do zarządzenia nr 0050/109/19 Prezydenta Miasta Tychy z dnia 27 marca 2019 r. stanowiącym informacje dodatkowe do bilansu wykazano środki trwałe w całości w grupie urządzenia techniczne (czyli grupa 6) w kwocie 124 782,60 zł, co nie jest zgodne z ewidencją księgową.

Globalnie wartość środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych i pozostałych środków trwałych wynikającą z ksiąg inwentarzowych jest zgodna z księgami rachunkowymi, jednakże w toku czynności kontrolnych ustalono, że w grupie 8 ujęto w księgach inwentarzowych centralę cyfrową, która winna być w grupie 6 – urządzenia techniczne kśt, a środki trwałe o wartości 116 559,84 zł stanowią w większości komputery, serwery i winny być ujęte w grupie 4 kśt – Maszyny i urządzenia ogólnego zastosowania.

Z uwagi na fakt, iż w Instrukcji inwentaryzacyjnej określono, iż inwentaryzację środków trwałych, przeprowadza się w częstotliwości co cztery lata, w okresie objętym kontrolą inwentaryzacji nie przeprowadzono (ostatnia miała miejsce na koniec 2015 r.).

Do kontroli nie przedłożono:

a. **Dokumentacji z inwentaryzacji w drodze spisu z natury stanów magazynowych** które winny być ustalane zgodnie z Instrukcją corocznie. Zgodnie z polityką rachunkowości materiały biurowe i środki czystości zakupione w trakcie roku obrotowego należy zaliczać bezpośrednio w koszty jednostki w momencie ich zakupu, lecz niewydane do zużycia do dnia 31 grudnia, podlegają inwentaryzacji w drodze spisu z natury, wycenie oraz ujęcia na koncie 310 – *Materiały.* W następnym roku obrotowym saldo konta 310 należy zaliczyć w koszty jednostki. Zauważa się, iż w dniu 21.12.2018 r. dokonano zakupu materiałów biurowych na kwotę 2 236,99 zł, a w dniu 28.12.2018 r. na kwotę 518,97 zł, co stanowiło około 40% wydatków na materiały biurowe dokonanych w 2018 r. Zgodnie z uzyskanymi

wyjaśnieniami materiały wydano pracownikom.

b. Protokołu z inwentaryzacji w drodze weryfikacji

Powyższym naruszono art. 26 ust.1 pkt 3 oraz art. 27 ust.1 uor oraz zapisy polityki rachunkowości.

4.3. Wydatki osobowe i ZFŚS

Zgodnie z regulaminem organizacyjnym Zespół wykonuje swoje zadania od poniedziałku do piątku. Stan zatrudnienia w Zespole to 5 etatu w tym:

- Przewodnicząca,
- Sekretarz,
- Stanowisko do spraw obsługi klienta,
- Stanowiska do spraw obsługi posiedzeń – 2 etaty,

Orzecznicy wchodzący w skład Zespołu wykonuj swoje obowiązki na podstawie umowy zlecenia w zakresie osobistego udziału w pracach PZON celem wydania orzeczenia. W umowach określono stawki za określone czynności. Wynagrodzenie wypłacane jest jako iloczyn określonych czynności i ustalonych w umowie stawek. Weryfikacji poddano umowy zlecenia zawarte na 2019 r. w konfrontacji z harmonogramami posiedzeń, rachunkami i wyciągami bankowymi za styczeń, luty, marzec 2019 r. tj.:

- umowa nr 18/2019 z dnia 14.01.2019 r. zawarta z doradcą zawodowym, psychologiem,
- umowa nr 2/2019 z dnia 3.01.2019 r. z lekarzem,
- umowa nr 20/2019 z dnia 28.01.2019 r. z pracownikiem socjalnym, doradcą zawodowym,
- umowa nr 12/2019 z dnia 8.01.2019 r. z pracownikiem socjalnym,
- umowa nr 4/2019 z dnia 3.01.2019 r. z pracownikiem socjalnym,
- umowa nr 10/2019 z dnia 8.01.2019 z lekarzem pediatrą,
- umowa nr 15/2019 z dnia 9.01.2019 r. z pracownikiem socjalnym,
- umowa nr 8/2019 z dnia 7.01.2019 r. z doradcą zawodowym,
- umowa 16/2019 z dnia 11.01.2019 r. z lekarzem psychiatrą,
- umowa 7/2019 z dnia 7.01.2019 r. z lekarzem,
- umowa 5/2019 z dnia 3.01.2019 r. z doradcą zawodowym, pedagogiem,
- umowa 13/2019 z dnia 9.01.2019 r. z lekarzem ortopedą wraz z aneksem nr 1/2019 z dnia 24.04.2019 r.,
- umowa nr 17/2019 z dnia 8.01.2019 r. z doradcą zawodowym, psychologiem,
- umowa nr 9/2019 z dnia 7.01.2019 r. z pracownikiem socjalnym,
- umowa nr 19/2019 z dnia 15.01.2019 r. z lekarzem pediatrą,
- umowa nr 14/2019 z dnia 3.01.2019 r. z doradcą zawodowym wraz z aneksem nr 1/2019 z dnia 23.04.2019 r.,

- umowa nr 21/2019 z dnia 7.02.2019 r. z pracownikiem socjalnym.

W wyniku weryfikacji stwierdzono, iż jednemu pracownikowi za posiedzenie w dniu 8.01.2019 r. wypłacono wynagrodzenie zawyżone o koszt wydania jednego orzeczenia tj. wydano 11 orzeczeń, a wypłacono za 12 orzeczeń. Zgodnie z wyjaśnieniami wypłata wynagrodzenia za jedno dodatkowe orzeczenie dotyczyła orzeczenia wydanego w dniu 19.12.2018 r. za które pomyłkowo nie zapłacono zleceniobiorcy. Błąd w wyliczeniu wynagrodzenia zleceniodawcy stwierdzono na podstawie trzech zweryfikowanych miesięcy również w marcu. Jednemu członkowi składu orzekającego w dniu 4.03.2019 r. zaniżono wynagrodzenie o stawkę za dwa orzeczenia. Ponadto jednemu zleceniobiorcy, który posiada świadczenia emerytalne i nie jest dodatkowo nigdzie zatrudniony, przez okres od kwietnia 2018 do dnia kontroli nie naliczano, nie potrącano i nie odprowadzano składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz wypadkowe. Zleceniobiorcy potrącano tylko składki na ubezpieczenie zdrowotne. Kontrolującym przedłożono w trakcie kontroli deklarację ZUS P ZUA – zgłoszenie do ubezpieczenia emerytalnego, rentowego i wypadkowego ww. zleceniobiorcę od stycznia 2019 r. co jednak nie zmienia faktu, że składki nie były naliczane pobierane i odprowadzane. Zauważa się ponadto, iż w umowie zlecenia z tym pracownikiem zawarto niezgodnie z przepisami zapis o treści „zleceniobiorca oświadcza, że uzyskał uprawnienia do świadczenia emerytalnego w związku z powyższym nie wnosi o <u>dobrowolne</u> ubezpieczenie społeczne z tytułu umowy zlecenia.

Zgodnie z art. 9 ust. 4a i art. 12 ust. 1 ustawy z 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych - dalej u.s.u.s., zleceniobiorca mający ustalone prawo do emerytury lub renty podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu, jeżeli równocześnie nie pozostają w stosunku pracy. Emeryt wykonujący pracę tylko na podstawie umowy zlecenia z tego tytułu podlega więc obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu. Dobrowolne jest natomiast ubezpieczenie chorobowe, co wynika z art. 11 ust. 2 u.s.u.s.

Oprócz ww. umów zawarto dwie umowy zlecenie nr 1/2019 z 2.01.2019 i 6/2019 z dnia 3.01.2019 r. na osobiste doręczanie pism i przesyłek listowych pod wskazany adres, oraz dostarczania przesyłek na pocztę.

Weryfikacji poddano dokumentację związaną z ustalaniem wartości odpisu podstawowego na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych, z której wynika, iż wartość planowanego na 2018 r. odpisu na ZFŚS ustalono na kwotę 7 312 zł. W myśl art. 6 ust. 2 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2191 z późn. zm.) równowartość dokonanych odpisów i zwiększeń na dany rok kalendarzowy pracodawca przekazuje na rachunek bankowy funduszu w terminie do dnia 30 września tego roku, z tym że w terminie do

dnia 31 maja tego roku przekazuje kwotę stanowiącą co najmniej 75% równowartości odpisów. W związku z powyższym prawidłowo w dniu 28.05.2018 r. przekazano na konto ZFŚS kwotę 5 484 zł, a pozostałą część zgodnie z ustawą przekazano do końca września 2018 r. tj. w dniu 28.09.2018 r. w kwocie 1 828 zł (25%). W myśl rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 marca 2009 r. w sprawie sposobu ustalania przeciętnej liczby zatrudnionych w celu naliczania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych (Dz. U. Nr 43, poz. 349) podstawę naliczania *odpisu,* o którym mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o *zakładowym* funduszu świadczeń socjalnych, stanowi przeciętna planowana w danym roku kalendarzowym liczba zatrudnionych u pracodawcy, skorygowana w końcu roku do faktycznej przeciętnej liczby zatrudnionych. Zgodnie z dokumentacją przedłożoną do kontroli, po przeliczeniu stanu zatrudnienia do faktycznej liczby zatrudnionych, dokonanego w dniu 10.12.2018 r. ustalono odpis w wysokości 6 873 zł i tego samego dnia z rachunku ZFŚS zwrócono kwotę wynikającą z korekty, tj. 439 zł. **Do wyliczeń przyjęto iloczyn uwzględniający: 5,63 etatów i kwotę odpisu 1 185,66 zł na jednego pracownika i iloczyn uwzględniający 1 emeryta i kwotę odpisu przypadającą na emeryta w wysokości 197,61 zł. Wyliczona wartość nie uwzględnia obniżenia do poziomu 7/8 wymiaru etatu jednego z pracowników w okresie od 1.04.2018 r. do 31.03.2019 r. W wyniku weryfikacji akt osobowych obecnych pracowników PZON stwierdzono, że faktyczna przeciętna liczba zatrudnionych w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy wynosiła 5,54 etatu (po przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy), ponadto uwzględniając także 1 emeryta będącego pod opieką jednostki wysokość odpisu powinna wynieść 6 766,17 zł. Wobec powyższego niewłaściwie ustalono skorygowaną wartość odpisu zwracając o 106,83 zł za mało. Ponadto należy podkreślić, że zarówno ustawa o ZFŚS oraz rozporządzenie w sprawie ustalania przeciętnej liczby zatrudnionych nie przewidują możliwości zaokrąglania kwoty odpisu.**

W zakresie gospodarowania środkami ZFŚS do kontroli przedłożono obowiązujący od 23.06.2010 r. Regulamin Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych oraz protokoły z zebrań komisji socjalnej ZFŚS w PZON Tychy. W ramach środków z ZFŚS w 2018 r. pracownikom przyznano m.in. następujące świadczenia:

1. Dofinansowanie do wypoczynku urlopowego organizowanego we własnym zakresie („wczasy pod gruszą") osób uprawnionych do korzystania ze świadczeń funduszu.
2. Dofinansowanie działalności kulturalno-oświatowej, zajęć sportowo-rekreacyjnych i imprez sportowych, na które pracownicy nabywają bilety we własnym zakresie (w tym w szczególności do kina, do teatru, na basen, lodowisko, występy estradowe, koncerty, wystawy itp.).

3. Świadczenia pieniężne bądź pomoc rzeczowa w postaci paczek żywnościowych lub bonów towarowych z okazji Świąt Bożego Narodzenia i/lub Wielkanocnych.

Wyrywkowemu sprawdzeniu poddano złożone wnioski o dofinansowanie ww. świadczeń w konfrontacji z obowiązującym w jednostce regulaminem ZFŚS. Świadczenia zostały udzielone na podstawie kompletnych wniosków, zgodnie z obowiązującym regulaminem. Zgodnie z zapisami regulaminu osoba uprawniona występująca o przyznanie świadczenia z Funduszu winna złożyć odpowiedni wniosek wraz z oświadczeniem o dochodzie oraz inne wiarygodne dokumenty potwierdzające sytuację życiową, rodzinną i materialną, jeśli złożenie takich dokumentów jest wymagane. **Natomiast złożenie oświadczenia o dochodzie nie jest wymagane w przypadku byłych pracowników (emerytów i rencistów), pod uwagę bierze się wówczas ostatnio złożone w Zespole oświadczenie.** Równocześnie w obowiązującym regulaminie wskazano rozwiązanie, zgodnie z którym osobie uprawnionej, która nie złoży oświadczenia o dochodach, dofinansowanie przysługuje w najniższej wysokości. Należy podkreślić, że zwrot „socjalny" w nazwie funduszu wskazuje na podstawową funkcję, jaką powinien on pełnić. W art. 8 ust. 1 ustawy o ZFŚS wyrażona została podstawowa zasada dysponowania środkami pochodzącymi z funduszu – w oparciu o kryterium socjalne. Oznacza to, że przyznawanie świadczeń oraz wysokość dopłat z ZFŚS powinno być uzależnione od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby uprawnionej do korzystania z funduszu. **Zastosowany w obowiązującym w jednostce regulaminie zapis dotyczący emerytów zaprzecza tej zasadzie i stawia ich w uprzywilejowanej pozycji.** W 2018 r. emerytowi pozostającemu pod opieką jednostki wypłacono m.in.: świadczenie urlopowe – wnioskujący nie złożył oświadczenia o aktualnych dochodach. W protokole komisja socjalna nie wskazała daty złożenia oświadczenia o dochodach, które uwzględniono przy ustalaniu wysokości przysługującego świadczenia.

4.4. Realizacja wniosków pokontrolnych

W trakcie kontroli poddano sprawdzeniu realizację wniosków sformułowanych w wystąpieniu pokontrolnym nr DUK.1711.9.2015 z 28.08.2015 r. tj. rozpatrywanie wniosków z zachowaniem procedur postępowania określonych w art. 35 i art. 36 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks Postępowania Administracyjnego (tj. Dz. U. z 2017 r, poz. 1257 z późn. zm.).

Należy podkreślić, iż przepisy ww. ustawy Kpa wskazują, iż sprawy powinny być załatwiane bez zbędnej zwłoki. Wniosek powinien być rozpatrzony nie później niż w ciągu 1 miesiąca od dnia jego złożenia. W przypadkach bardziej skomplikowanych spraw wniosek powinien być rozpatrzony nie później niż w ciągu 2 miesięcy od daty jego złożenia. O każdym przypadku niezałatwienia sprawy w wyżej wymienionych terminach powiatowy zespół obowiązany jest

zawiadomić wnioskodawcę, podając przyczyny zwłoki i wskazując nowy termin załatwienia sprawy. Do terminów nie wlicza się okresów zawieszenia postępowania oraz okresów opóźnień spowodowanych z winy strony albo z przyczyn niezależnych od organu. W przypadku wniosków składanych po raz pierwszy o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności albo o stopniu niepełnosprawności lub o wskazaniach do ulg i uprawnień, wniosków składanych po upływie ważności przedmiotowych orzeczeń albo wniosków składanych w związku z zmianą stanu zdrowia osoby posiadającej orzeczenie o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności, wszczęcie postępowania następuje z chwilą złożenia wniosku, natomiast do terminu rozpatrzenia wniosku nie wlicza się okresów opóźnienia spowodowanych przez działanie lub zaniechanie strony (np. okresu oczekiwania na uzupełnienie wniosku bądź dokumentacji medycznej przez wnioskodawcę). Natomiast w przypadku złożenia wniosku o wydanie kolejnego orzeczenia o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności w okresie ważności posiadanego orzeczenia, termin załatwienia sprawy liczy się od dnia następującego po dniu upływu terminu ważności dotychczasowego orzeczenia. W takich przypadkach wniosek powinien być składany nie wcześniej niż na 30 dni przed upływem ważności posiadanego orzeczenia.

Kontroli poddano sprawy wszczęte z dniem 8.05.2019 r. Zgodnie z przedstawioną dokumentacją pod tą datą zarejestrowano 13 wniosków o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności. Pięć spraw zostało załatwione w terminie do miesiąca tj.: sprawa nr: PSO.4122.135.2019 rozpatrzona 4.06.2019 r., PSO.4122.137.2019 rozpatrzona 4.06.2019 r., PSO.4122.136.2019 rozpatrzona 4.06.2019 r., nr PSO.4121.876.2019 rozpatrzona w dniu 4.06.2019 r., nr PSO.4121.879.2019 rozpatrzona w dniu 5.06.2019 r.

- Sprawa nr PSO.4121.874.2019 została załatwiona w dniu 25.06.2019 r. tj. w tym dniu odbyło się posiedzenie składu orzekającego i z tą datą wydano orzeczenie. Bieg terminu załatwienia sprawy został wydłużony w związku z wezwaniem strony w dniu 10.05.2019 r. do uzupełnienia dokumentacji medycznej do dnia 4.06.2019 r. W dniu 6.06.219 r. sporządzono zawiadomienie o wyznaczeniu terminu posiedzenia komisji na 25.06.2019 r..

W trzech niżej wymienionych przypadkach wydłużenie załatwienia sprawy upatruje się po stronie wnioskodawcy:

- Sprawa nr PSO.4121.880.2019 została załatwiona w dniu 18.07.2019 r. Strona nie stawiła się we wskazanym terminie tj. 18.06.2019 r. ale usprawiedliwiła swoją nieobecność dlatego wyznaczono w dniu 26.06.2019 nowy termin na dzień 18.07.2019 r.
- Sprawa nr PSO.4121.873.2019 została załatwiona w dniu 12.07.2019 r. W dniu 10.05.2019 r. wezwano stronę do uzupełnienia dokumentacji medycznej do dnia 4.06.2019 r. Dokumentacja została uzupełniona w dniu 24.05.2019 r. i 31.05.2018 r. W dniu 3.06.2019 r. wystawiono zawiadomienie o posiedzeniu składu orzekającego w dniu 14.06.2019 r. Strona

stawiła się, ale nie miała dowodu osobistego dlatego 27.06.2019 r. wyznaczono nowy termin posiedzenia na 12.07.2019 r.

- Sprawa nr PSO.4121.875.2019 została załatwiona w dniu 24.06.2019 r. tj. w tym dniu odbyło się posiedzenie składu orzekającego i z tą datą wydano orzeczenie. W dniu 22.05.2019 r. wyznaczono na dzień 10.06.2019 r. termin posiedzenia komisji. Strona nie stawiła się na posiedzeniu i wyznaczono nowy termin posiedzenia na dzień 24.06.2019 r. jednakże w dniu tym przedłożono do PZON zaświadczenie o trwałej niezdolności do stawienia się strony i zaocznie wydano w tym dniu orzeczenie.

Pozostałe cztery wnioski zostały rozpatrzone z przekroczeniem miesięcznego terminu określonego w art. 35 § 3 Kpa jednakże w dniu 22.05.2019 r. wysłano zawiadomienia do stron o niezałatwieniu sprawy w terminie i wskazywano termin rozstrzygnięcia sprawy:

- Sprawa nr PSO.4121.878.2019 została załatwiona w dniu 18.06.2019 r. (odbiór 8.07.2019 r.),
- Sprawa nr PSO.4121.881.2019 została załatwiona w dniu 13.06.2019 r. (odbiór 24.06.2019 r.),
- Sprawa nr PSO.4121.872.2019 została załatwiona w dniu 13.06.2019 r. (odbiór 19.06.2019 r.),
- Sprawa nr PSO.4121.877.2019 została załatwiona w dniu 18.06.2019 r. (odbiór 1.07.2019 r.).

Ponadto zweryfikowano wnioski, zarejestrowane w okresie od stycznia do kwietnia 2018 r., których termin rozpatrzenia zgodnie z prowadzoną ewidencją przekroczył okres 2 miesięcy. Ogólnie stosunek ilości spraw załatwionych po upływie ww. terminu do załatwienia sprawy do ilości wniosków wpływających w danym okresie przedstawia się następująco:

- styczeń 2018 r. – 200 wniosków – 4 załatwione w terminie powyżej 60 dni,
- luty 2018 r. – 144 wnioski – 3 załatwione w terminie powyżej 60 dni,
- marzec 2018 r. – 165 wniosków – 3 załatwione w terminie powyżej 60 dni,
- kwiecień 2018 r. – 178 wniosków – 4 załatwione w terminie powyżej 60 dni.

Weryfikacji poddano akta spraw, których rozpatrzenie nastąpiło w okresie przewyższającym 60 dni:

- Sprawa PSO.4121.45.2018 – wniosek złożono 8.01.2018 r. Z uwagi na fakt, iż pierwsze posiedzenie ze specjalistą odpowiednim dla choroby zasadniczej osoby orzekanej było możliwie dopiero 2.02.2018 r., a osoba wnioskująca 5.02.2018 r. kończyła 16 rok życia (co kwalifikuje ją do orzekania jako osoby niepełnosprawnej, która ukończyła 16 rok życia), w dniu 5.02.2018 r. zawiadomiono stronę o niedotrzymaniu miesięcznego terminu załatwienia sprawy wyznaczając również termin posiedzenia komisji na 9.03.2018 r. **W aktach brakuje zwrotnego potwierdzenia odbioru zawiadomienia.** Zgodnie z art. 39 Kpa „organ

administracji publicznej doręcza pisma za pokwitowaniem przez operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 1481 z późn. zm.), przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy. Posiedzenie odbyło się w wyznaczonym terminie i 9.03.2018 r. wydano orzeczenie, które strona odebrała 19.03.2018 r.

- Sprawa PSO.4121.71.2018 – wniosek złożono 11.01.2018 r. Zawiadomieniem z 24.01.2018 r. poinformowano stronę o niedotrzymaniu miesięcznego terminu na rozpatrzenie sprawy równocześnie wyznaczając termin posiedzenia na 15.02.2018 r. **W aktach brakuje zwrotnego potwierdzenia odbioru zawiadomienia.** Podczas posiedzenia komisji 15.02.2018 r. stronę skierowano na badania specjalistyczne do Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności. Pismem z dnia 19.03.2018 r. (data wpływu 23.03.2018 r.) WZON poinformował o przeprowadzonych 14.03.2018 r. zleconych badaniach. Stronę zawiadomiono 19.03.2018 r. o wyznaczeniu terminu posiedzenia na 26.03.2018 r., w wyznaczonym dniu wydano orzeczenie, które zostało doręczone stronie 5.04.2018 r.
- Sprawa PSO.4121.105.2018 – wniosek złożono 17.01.2018 r., w treści wniosku zawarto adnotację, iż strona w okresie 15.02-9.03.2018 r. będzie przebywała w szpitalu. **Dopiero 28.02.2018 r. wystosowano zawiadomienie, w którym poinformowano stronę o niedotrzymaniu miesięcznego terminu** oraz o wyznaczeniu terminu posiedzenia na 19.03.2018 r. **W aktach brakuje zwrotnego potwierdzenia odbioru.** W wyznaczonym terminie strona nie stawiła się na posiedzeniu komisji orzekającej. W aktach znajduje się sporządzona przez pracownika PZON notatka, iż strona telefonicznie poinformowała PZON, że „zapomniała o posiedzeniu i prosi o wyznaczenie kolejnego terminu". W dniu 6.04.2018 r. wystosowano zawiadomienie o wyznaczeniu kolejnego posiedzenia na 16.04.2018 r. (potwierdzenie odbioru 10.04.2018 r.). W wyznaczonym terminie odbyło się posiedzenie komisji, czego wynikiem jest wydane orzeczenie (doręczone stronie 26.04.2018 r.).
- Sprawa PSO.4121.161.2018 – wniosek złożono 26.01.2018 r.. W dniu 14.02.2018 r. skierowano do strony zawiadomienie o niedotrzymaniu miesięcznego terminu i wyznaczenie terminu załatwienia sprawy na 9.03.2018 r. **W aktach brakuje zwrotnego potwierdzenia odbioru.** Kolejno w dniu 15.02.2018 r. skierowano do strony zawiadomienie o wyznaczeniu terminu posiedzenia na 9.03.2018 r. **W tym przypadku również brakuje zwrotnego potwierdzenia odbioru pisma przez stronę.** Z uwagi na niestawienie się strony orzeczenie nie zostało wydane. Zgodnie z przepisami wskazywanymi w każdym zawiadomieniu o wyznaczeniu terminu posiedzenia „niestawienie się na posiedzenie bez usprawiedliwienia przedłożonego w ciągu 14 dni od dnia wyznaczonego terminu posiedzenia spowoduje zgodnie z art. 7 ust. 5-6 Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (t.j. Dz.

U. z 2018 r. poz. 2027) pozostawienie wniosku bez rozpatrzenia”. **Nie odnotowano wpływu usprawiedliwienia nieobecności na posiedzeniu komisji, a do strony skierowano zawiadomienie, wyznaczające termin kolejnego posiedzenia komisji na dzień 6.04.2018 r. (odebrane 25.03.2018 r.).** W protokole z posiedzenia, które odbyło się dnia 6.04.2018 r. wskazano, iż nie przeprowadzono rozmowy z osobą wnioskującą z uwagi na stan w jakim stawiła się przed komisją. Ponowny termin posiedzenia komisji wyznaczono na 11.05.2018 r., wydając stosowne zawiadomienie w dniu 23.04.2018 r. **W aktach brakuje zwrotnego potwierdzenia odbioru zawiadomienia.** W wyznaczonym terminie odbyło się posiedzenie komisji w wyniku, którego wydano orzeczenie odmowne odebrane przez stronę 19.05.2019 r.

- Sprawa PSO.4121.120.2018 – wniosek złożono 19.01.2018 r. W dniu 23.01.2018 r. skierowano do strony zawiadomienie o konieczności uzupełnienia dokumentacji medycznej w terminie do 13.02.2018 r. Pismo strona odebrała osobiście 29.01.2018 r., a brakujące dokumenty uzupełniła 31.01.2018 r. Zawiadomieniem z 7.02.2018 r. odebranym osobiście przez stronę, poinformowano o wyznaczeniu terminu posiedzenia na 28.02.2018 r. W wyznaczonym terminie strona nie stawiła się na posiedzeniu komisji, **nie odnotowano również usprawiedliwienia niestawiennictwa. Mimo braku usprawiedliwienia, przed upływem terminu na jego wniesienie, zawiadomieniem z 6.03.2018 r. wyznaczono kolejny termin posiedzenia na 21.03.2018 r. (odbiór osobisty 8.03.2018 r.).** Na kolejnym posiedzeniu strona również się nie pojawiła, ostatecznie 11.04.2018 r. wystawiono zawiadomienie o pozostawieniu sprawy bez rozpatrzenia.
- Sprawa PSO.4121.241.2018 – wniosek złożono 8.02.2018 r., w treści którego poinformowano o uczestnictwie strony w 6 – tygodniowej rehabilitacji w okresie od 28.06.2018 r. **Dopiero zawiadomieniem z 21.03.2018 r. poinformowano stronę o przesunięciu terminu załatwienia sprawy na 11.04.2018 r.**, wyznaczając na ten dzień termin posiedzenia komisji. **W aktach brakuje zwrotnego potwierdzenia odbioru zawiadomienia.** W wyznaczonym terminie strona stawiła się przed komisją orzekającą, wobec czego 11.04.2018 r. sporządzono protokół i wydano orzeczenie, odebrane przez stronę 20.04.2018 r.
- Sprawa PSO.4121.281.2018 – wniosek złożono 16.02.2018 r., tego samego dnia zwrócono się z pismem do PZON w Pile z uwagi na fakt, iż wydawał wcześniejsze orzeczenia w latach: 2008, 2012 i 2014. Ponadto 22.02.2018 r. wysłano wezwanie do uzupełnienia braków formalnych wniosku w terminie 7 dni od otrzymania pisma. Przesyłkę doręczono 23.02.2018 r., a na zwrotnym potwierdzeniu odbioru odnotowano, iż „adresat zmarł”. W dniu 26.02.2018 r. PZON Tychy zwrócił się do Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Tychy z wnioskiem o udostępnienie danych z rejestru mieszkańców, w odpowiedzi uzyskano informację, iż wskazana osoba nie była zameldowana na terenie miasta Tychy. W związku z powyższym 28.02.2018 r. złożono wniosek do MSWiA. Odpowiedź potwierdzającą zgon strony otrzymano

dopiero 15.05.2018 r. i tego samego dnia wydano orzeczenie o umorzeniu postępowania.

- Sprawa PSO.4121.393.2018 – wniosek złożono 8.03.2018 r., w dniu 9.03.2018 r. wezwano stronę do uzupełnienia dokumentacji medycznej w terminie do 29.03.2018 r. W wyznaczonym terminie wniosek został uzupełniony, a 9.04.2018 r. wystawiono zawiadomienie o wyznaczeniu terminu posiedzenia komisji na dzień 23.04.2018 r. **Brakuje zwrotnego potwierdzenia odbioru wysłanego zawiadomienia.** W wyznaczonym terminie strona nie stawiła się przed komisją, **nie przedłożono również żadnego usprawiedliwienia nieobecności. Mimo, iż nie upłynął 14-dniowy termin na przedłożenie usprawiedliwienia wyznaczono kolejny termin posiedzenia na 17.05.2018 r., o którym strona została poinformowana 4.05.2018 r. (zwrotne potwierdzenie odbioru).** W wyznaczonym terminie strona ponownie nie stawiła się przed komisją orzekającą, nie przedłożyła również żadnego usprawiedliwienia, wobec czego wydano zawiadomienie o pozostawieniu wniosku bez rozpatrzenia.
- Sprawa PSO.4121.394.2018 – wniosek złożono 8.03.2018 r. W dniu 9.03.2018 r. wezwano stronę do uzupełnienia dokumentacji medycznej w terminie do 29.03.2018 r. Dokumentacja została uzupełniona 26.03.2018 r., w dniu 10.04.2018 r. wystosowano do strony zawiadomienie o wyznaczeniu terminu posiedzenia na dzień 24.04.2018 r. **Brakuje zwrotnego potwierdzenia odbioru zawiadomienia.** Zgodnie z zapisami protokołu z posiedzenia strona nie stawiła się przed komisją w wyznaczonym terminie. **Mimo przysługującego 14-dniowego terminu na usprawiedliwienie nieobecności mającego wpływ na ewentualne pozostawienie wniosku bez rozpatrzenia, już następnego dnia wystawiono zawiadomienie o wyznaczeniu kolejnego terminu posiedzenia komisji orzekającej na dzień 15.05.2018 r.** Z kolejnego protokołu komisji wynika, iż strona ponownie w wyznaczonym terminie nie stawiła się na posiedzeniu. Wobec powyższego 6.06.2018 r. wydano zawiadomienie o pozostawieniu wniosku bez rozpatrzenia.
- Sprawa PSO.4121.552.2018 – wniosek złożono 9.04.2018 r. Zawiadomieniem z dnia 7.05.2018 r. poinformowano stronę o niedotrzymaniu miesięcznego terminu na rozpatrzenie sprawy z uwagi na brak możliwości zorganizowania posiedzenia komisji w składzie wymaganym odpowiednimi przepisami i wyznaczenie terminu załatwienia sprawy na 8.06.2018 r. **W dokumentacji brakuje zwrotnego potwierdzenia odbioru przesyłki.** W zawiadomieniu z 23.05.2018 r. poinformowano stronę o wyznaczeniu terminu posiedzenia komisji na 8.06.2018 r., **w tym przypadku również brakuje zwrotnego potwierdzenia odbioru przesyłki.** W wyznaczonym terminie strona stawiła się przed komisją orzekającą, na dowód czego sporządzono protokół i wydano orzeczenie.
- Sprawa PSO.4121.603.2018 – wniosek złożono 16.04.2018 r., W dniu 20.04.2018 r. wezwano stronę do uzupełnienia dokumentacji medycznej w terminie do 15.05.2018 r.

Dokumentację uzupełniono 16.05.2018 r., a 21.05.2018 r. zawiadomiono stronę o wyznaczeniu terminu posiedzenia na 12.06.2018 r. **W dokumentacji brakuje zwrotnego potwierdzenia odbioru zawiadomienia.** Z protokołu posiedzenia, które odbyło się w wyznaczonym terminie wynika, iż strona nie stawiła się przed komisją. **Mimo przysługującego 14-dniowego terminu na usprawiedliwienie nieobecności mającego wpływ na ewentualne pozostawienie wniosku bez rozpatrzenia, 19.06.2018 r. wystawiono zawiadomienie o wyznaczeniu kolejnego terminu posiedzenia komisji orzekającej na dzień 3.07.2018 r.** W kolejnym wyznaczonym terminie strona nie stawiła się przed komisją orzekająca, wobec czego przedmiotowy wniosek pozostawiono bez rozpatrzenia.

- Sprawa PSO.4121.611.2018 – wniosek złożono 18.04.2018 r. W dniu 20.04.2018 r. wezwano stronę do uzupełnienia dokumentacji medycznej w terminie do 15.05.2018 r. Wezwanie odebrano 24.04.2018 r. i przed upływem wyznaczonego terminu w dniu 9.05.2018 r. uzupełniono dokumentację. Zawiadomienie o wyznaczeniu terminu posiedzenia na 8.06.2018 r. wystawiono 21.05.2018 r. **W dokumentacji brakuje zwrotnego potwierdzenia odbioru przesyłki.** Jak wynika z protokołu komisji orzekającej strona nie pojawiła się na posiedzeniu w wyznaczonym terminie, jednakże 12.06.2018 r. usprawiedliwiła swoją nieobecność, wobec czego zawiadomieniem z 25.06.2018 r. wyznaczono termin kolejnego posiedzenia na 13.07.2018 r. W kolejnym wyznaczonym terminie strona nie stawiła się przed komisją orzekającą, nie przedłożyła również żadnego usprawiedliwienia wobec czego wniosek pozostawiono bez rozpatrzenia.

Analizując powyższe przypadki stwierdzono, iż zrealizowano wnioski pokontrolne w zakresie informowania strony postępowania o niemożności załatwienia sprawy w ustawowym terminie o czym traktuje art. 36 ustawy Kpa. **W zakresie dotrzymywania terminów, jak pokazuje analiza ww. spraw występują przypadki nieuzasadnionego wydłużania postępowania. Przede wszystkim zauważa się brak prawidłowego doręczania pism, poprzez wysyłkę korespondencji listem zwykłym zamiast zgodnie z przepisami Kpa za zwrotnym potwierdzeniem odbioru.** Powyższe działanie jednostka usprawiedliwia wprowadzeniem oszczędności w związku z wysokimi kosztami opłat pocztowych. Należy podkreślić, iż prawidłowe doręczenie pism zapewnia właściwy przebieg postępowania administracyjnego oraz możliwość realizacji uprawnień procesowych uczestników tego postępowania. Stanowi również gwarancję praw przysługujących stronom uczestniczącym w postępowaniu. **W przypadku niestawiennictwa wnioskodawcy w wyznaczonym terminie przed komisją orzekającą, jednostka nie jest w posiadaniu dowodu potwierdzającego doręczenie zawiadomienia, w którym zawarto pouczenie, że niestawienie się na posiedzenie bez usprawiedliwienia przedłożonego w ciągu 14 dni od dnia wyznaczonego terminu posiedzenia spowoduje zgodnie z obowiązującymi**

przepisami pozostawienie wniosku bez rozpatrzenia. Wobec czego wystawiane jest kolejne zawiadomienie, wyznaczające nowy termin posiedzenia komisji orzekającej co dodatkowo wydłuża procedurę. Taki sposób powoduje podwojenie kosztów wysyłki i równocześnie prowadzi do opóźnienia rozpatrzenia wniosków innym osób oczekujących na wydanie orzeczenia. Zgodnie z wyjaśnieniami udzielonymi kontrolującym, orzecznicy realizują swoje zadania na podstawie umów zleceń dlatego terminy posiedzeń są uzgadniane biorąc pod uwagę ich dyspozycyjność w proponowanych terminach przy jednoczesnym uwzględnieniu innych zobowiązań zawodowych. Ponadto Zespół nie dysponuje wystarczającą liczbą pomieszczeń ani wystarczającą liczbą personelu do obsługi wszystkich składów orzekających jednocześnie co każdorazowo wydłuża czas procedowania.

Uchybienie terminom załatwienia spraw Przewodnicząca upatruje, również we wzroście składanych wniosków, co przedstawia poniższe zestawienie:

Zadanie	2018	13.09.2018	13.09.2019
Liczba przyjętych wniosków o ustalenie stopnia niepełnosprawności	2487	1718	1978
Liczba wydanych orzeczeń	2347	1660	1853
Ilość wydanych legitymacji	1178	788	981
Ilość wydanych kart parkingowych	421	305	352

Na powyższych ustaleniach protokół zakończono.

Protokół składa się z 37 stron kolejno ponumerowanych i zaparafowanych przez osoby uczestniczące w postępowaniu kontrolnym.

– Niniejszy protokół podlega publikacji w wersji elektronicznej w Biuletynie Informacji Publicznej zgodnie z postanowieniami art. 6 ust. 1 pkt. 4 lit a) tiret drugie z zastrzeżeniem art. 8 ust. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1429).

Protokół sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, które po uprzednim odczytaniu podpisano. Jeden egzemplarz protokołu pozostawiono w kontrolowanej jednostce, tj. w Powiatowym Zespole ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Tychach, drugi w Centrum Usług Wspólnych Miasta Tychy.

5. Pouczenie

Dyrektor kontrolowanej jednostki mgr [redacted] oraz Dyrektor Centrum Usług Wspólnych Miasta Tychy mgr [redacted] zostały poinformowane o prawie do złożenia w ciągu 7 dni od daty podpisania niniejszego protokołu dodatkowych wyjaśnień i uwag co do treści protokołu do Wydziału Kontroli Urzędu Miasta Tychy.

Tychy, dnia 16.10.2019 r.

Protokół podpisały następujące osoby:

Lp.	Imię i nazwisko, Stanowisko	Podpis i pieczątka
1.	[redacted] – Przewodnicząca Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności	/- [redacted]
2.	[redacted] – Dyrektor Centrum Usług Wspólnych Miasta Tychy	/- [redacted]
3.	[redacted] – Główna Księgowa Centrum Usług Wspólnych Miasta Tychy	/- [redacted]
4.	[redacted] – Naczelnik Wydziału Kontroli Urzędu Miasta Tychy	/- [redacted]
5.	[redacted] – Inspektor Wydziału Kontroli Urzędu Miasta Tychy	/- [redacted]